

תוכן העניינים

17 כללי
17 ממצאים עיקריים
17 נושאים קבועים
34 נושא שנתי – בריאות ואורח חיים
34 1 הערכה עצמית של מצב הבריאות
35 2 הרגלי שינה ובעיות בשינה
38 3 רפואה מונעת
42 4 משקל, דיאטה ותזונה
46 5 פעילות גופנית
53 6 עישון
56 7 ביטוחי בריאות
59 8 חיפוש מידע בנושאי בריאות
60 מונחים, הגדרות והסברים
64 נושא שנתי – בריאות ואורח חיים
67 שיטת הסקר
67 מסגרת הדגימה
68 שיטת הדגימה
69 שיטת האמידה

כללי

הסקר החברתי הוא סקר שנתי שוטף משנת 2002, הנערך בהזמנת אגף התקציבים במשרד האוצר. הסקר מספק מידע על תנאי החיים של האוכלוסייה הבוגרת בישראל ועל רווחתה ובוחר גם את תפיסות הפרט לגבי היבטים שונים בחייו. במחזור השישה עשר של הסקר, שנערך ברחבי הארץ במהלך שנת 2017, רואינו בבתיהם 7,230 בני 20 ומעלה, המייצגים כ-5.5 מיליון נפש בגילים אלו. הסקר החברתי מורכב מנושאים קבועים, הנחקרים מדי שנה, ומנושא שנתי מתחלף, הנחקר בהרחבה. בשנת 2017 יוחד הסקר לנושא "**בריאות ואורח חיים**". נושא זה נחקר גם בסקר החברתי 2010.

ממצאים עיקריים

נושאים קבועים

מדדי רווחה סובייקטיביים בקרב בני 20 ומעלה, 2017

1. שביעות רצון מהחיים ומהמצב הכלכלי והערכתם בעתיד

בני 20 ומעלה מדווחים על שביעות רצון כללית מהחיים: 89% מרוצים מחייהם¹ – 33% מרוצים מאוד ועוד 56% מרוצים. בכך נמשכת מגמת העלייה באחוז המרוצים מחייהם (83% בשנת 2002). 54% מבני 20 ומעלה מעריכים כי חייהם יהיו טובים יותר בשנים הקרובות.

לא נמצא פער בין גברים לנשים באחוז המרוצים מחייהם. שביעות הרצון מהחיים יורדת עם העלייה בגיל, מ-92% בקרב בני 20–24 ל-85% בקרב בני 75 ומעלה. 11% (כ-596 אלף איש) אינם מרוצים מחייהם.²

62% מבני 20 ומעלה (כ-3.4 מיליון איש) מרוצים ממצבם הכלכלי: 64% מהגברים ו-61% מהנשים; 65% מהיהודים ו-53% מהערבים.

שביעות רצון מהמצב הכלכלי קשורה לרמת ההכנסה: 45% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת (ברוטו לחודש)³ לנפש היא עד 2,000 ש"ח מרוצים ממצבם הכלכלי, לעומת 53% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא 2,001–4,000 ש"ח ו-77% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח.

37% מבני 20 ומעלה (כ-2 מיליון איש) אינם מרוצים ממצבם הכלכלי: 38% מהנשים ו-36% מהגברים; 47% מהערבים לעומת 35% מהיהודים; 30% מהחרדים. 10% (כ-553 אלף איש) אינם מרוצים כלל ממצבם הכלכלי.

¹ מכאן ואילך, כולל "מרוצים מאוד" ו"מרוצים".

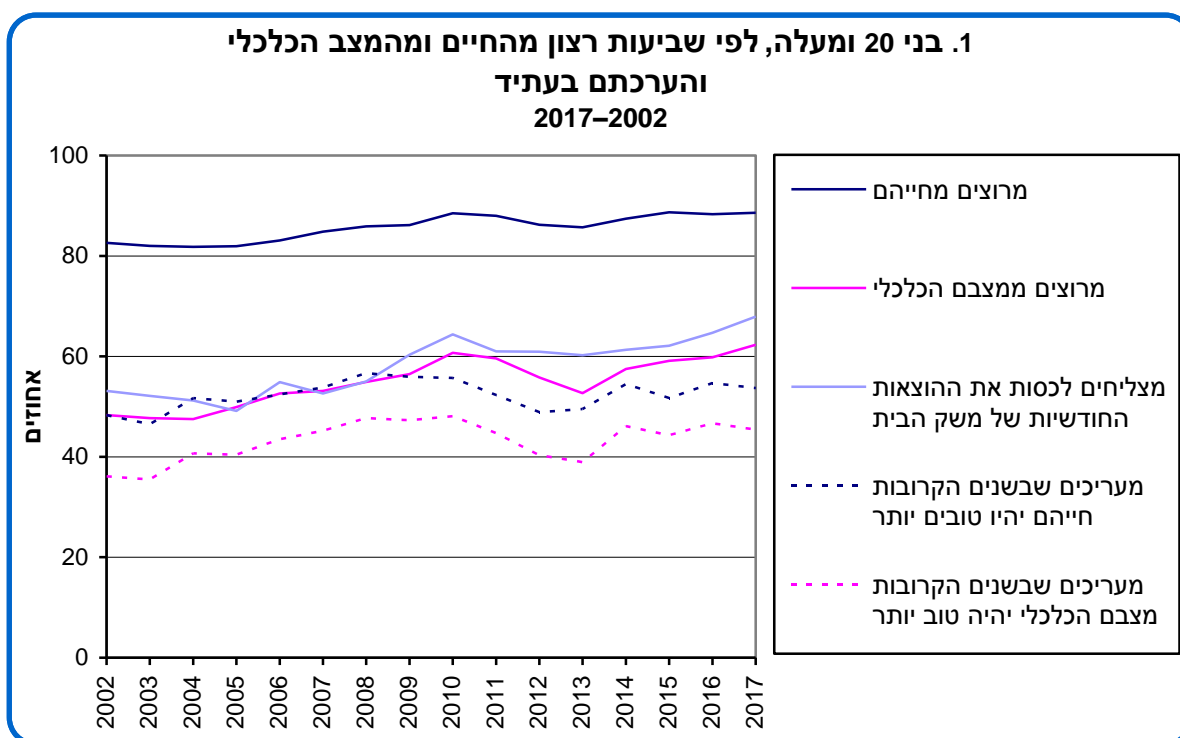
² מכאן ואילך, כולל "כלל לא מרוצים" ו"לא כל כך מרוצים".

³ מכאן ואילך, "הכנסה ממוצעת" = ברוטו לחודש.

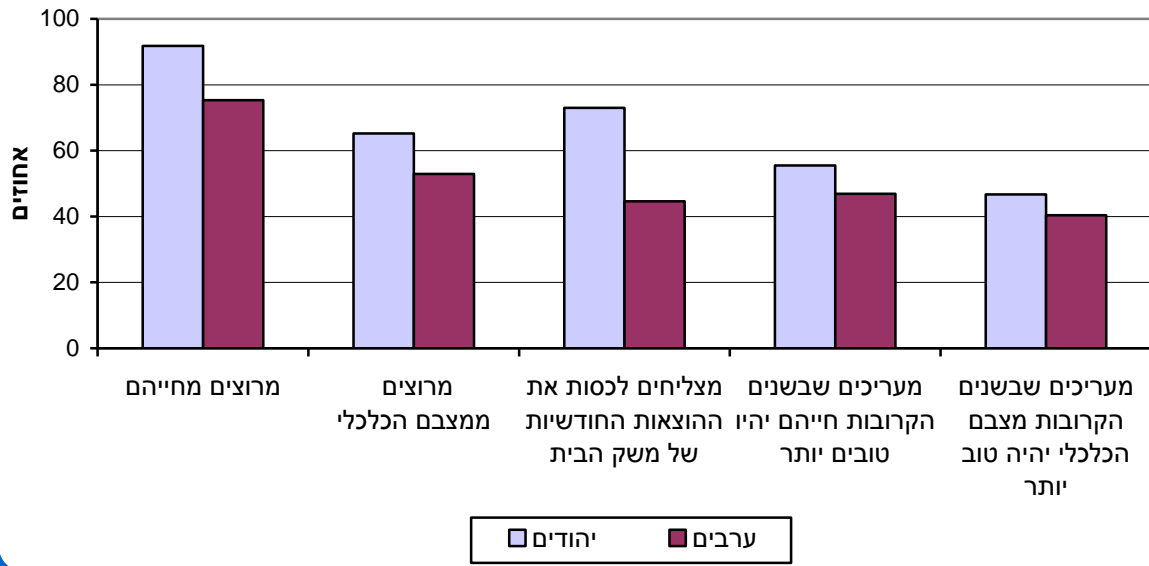
45% מבני 20 ומעלה מעריכים כי **מצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות**, 37% מעריכים שמצבם הכלכלי לא ישתנה, ו-9% מעריכים שמצבם הכלכלי יהיה טוב פחות (9% אינם יודעים להעריך). אחוז המעריכים שמצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות גבוה יותר בקרב יהודים לעומת ערבים (47% ו-40%, בהתאמה) ובקרב חרדים לעומת חילונים (61% ו-44%, בהתאמה). 52% מהאנשים המשתתפים בכוח העבודה מעריכים שמצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות, לעומת 30% ממי שאינם בכוח העבודה. 57% מהבלתי מועסקים מעריכים שמצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות. 68% מבני 20 ומעלה **מצליחים לכסות את ההוצאות החודשיות של משק הבית** (למזון, לחשמל, לטלפון וכד') – 73% מהיהודים לעומת 45% מהערבים. בקרב היהודים, חילונים מצליחים לכסות את הוצאותיהם יותר מחרדים (77% ו-68%, בהתאמה).

31% (כ-1.7 מיליון איש) **אינם מצליחים לכסות את ההוצאות החודשיות של משק הבית**: 55% מהערבים לעומת 26% מהיהודים. בקרב בני 25–64 במשקי בית שבהם שני בני הזוג אינם עובדים 49% אינם מצליחים לכסות את ההוצאות, לעומת 39% במשקי בית שבהם אחד מבני הזוג עובד ו-29% במשקי בית שבהם שני בני הזוג עובדים. 6% (כ-327 אלף איש) **אינם מצליחים כלל לכסות את הוצאות משק הבית**.

בשנים 2002–2017 נצפתה עלייה באחוזי המרוצים מהחיים (83% ב-2002), המרוצים מהמצב הכלכלי (48%), המצליחים לכסות את ההוצאות החודשיות של משק הבית (53%), המעריכים שצפוי שיפור בחייהם (48%) והמעריכים כי צפוי שיפור במצבם הכלכלי (36%). במדדים אלו חל שיפור הן בקרב היהודים הן בקרב הערבים, אולם בקרב הערבים האחוזים נמוכים יותר.

2. בני 20 ומעלה, לפי שביעות רצון מהחיים ומהמצב הכלכלי והערכתם בעתיד, ולפי קבוצת אוכלוסייה 2017

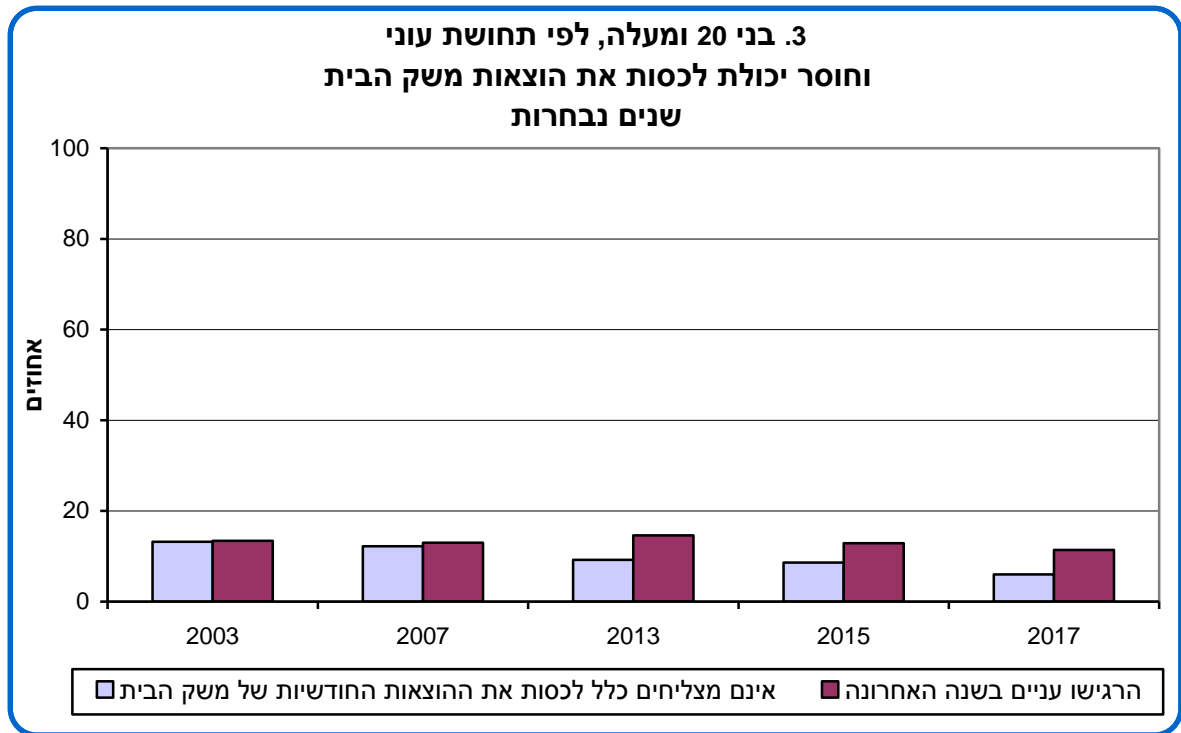
2. תחושת עוני

11% מבני 20 ומעלה (כ-627 אלף איש) הרגישו עניים בשנה האחרונה:⁴ 28% מהערבים לעומת 8% מהיהודים. צעירים הרגישו עניים יותר ממבוגרים: 13% מבני 20–44, 11% מבני 45–64 ו-7% מבני 65 ומעלה. 17% מהגרושים הרגישו עניים בשנה האחרונה, וכך 15% מהרווקים ו-10% מהנשואים ומהאלמנים. 26% מהבלתי מועסקים הרגישו עניים, לעומת 15% ממי שאינם בכוח העבודה ו-9% מהמועסקים. בקרב בני 25–64 במשקי בית שבהם שני בני הזוג אינם עובדים 28% הרגישו עניים, לעומת 15% במשקי בית שבהם אחד מבני הזוג עובד ו-8% במשקי בית שבהם שני בני הזוג עובדים.

תחושת עוני מלווה במצוקות נוספות, באחוזים גבוהים ביחס לכלל האוכלוסייה: 28% ממי שהרגישו עניים בשנה האחרונה דיווחו כי הם אינם מרוצים מחייהם (11% מכלל האוכלוסייה); ל-18% אין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה (7% מכלל האוכלוסייה); ל-16% אין קשר עם חברים (9% מכלל האוכלוסייה); 7% אינם מרוצים מהקשר שלהם עם בני משפחתם (4% מכלל האוכלוסייה); 17% חשים דיכאון לעיתים קרובות (6% מכלל האוכלוסייה); ל-27% דאגות מפריעות לישון לעיתים קרובות (12% מכלל האוכלוסייה); 14% חשים בודדים לעיתים קרובות (6% בכלל האוכלוסייה); 22% חשים שהם אינם מצליחים להתמודד עם בעיותיהם (12% מכלל האוכלוסייה). קרוב למחצית (45%) ממי שהרגישו עניים אופטימיים ומעריכים שמצבם הכלכלי ישתפר בשנים הקרובות, 29% חושבים שמצבם הכלכלי לא ישתנה, ו-15% חושבים שמצבם הכלכלי יורע בשנים הקרובות (10% אינם יודעים להעריך).

⁴ ב-12 החודשים שקדמו לריאיון. מכאן ואילך, בכל מקום שמוזכר בו תקופה "אחרונה" הכוונה לתקופה שלפני הריאיון.

לאורך השנים ניכרת ירידה באחוז בני 20 ומעלה שאינם מצליחים כלל לכסות את הוצאות משק הבית.

3. ויתורים בשל קשיים כלכליים

ויתורים בתזונה

8% מבני 20 ומעלה (כ-409 אלף איש) דיווחו שבשנה האחרונה הם **ויתרו על אוכל** בגלל קשיים כלכליים: 14% מהערבים לעומת 6% מהיהודים; 10% מהחרדים, 6% מהדתיים, 7% מהמסורתיים ו-4% מהחילונים; 14% מהגרושים לעומת 7% מהנשואים; 19% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח.

7% (כ-394 אלף איש) דיווחו שבשנה האחרונה הם **אכלו פחות משרצו** בשל קשיים כלכליים: 12% מהערבים לעומת 6% מהיהודים; 11% מהחרדים, 6% מהדתיים, 8% מהמסורתיים ו-4% מהחילונים; 15% מהגרושים לעומת 6% מהנשואים; 17% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח.

5% (כ-286 אלף איש) דיווחו שהם **ויתרו על ארוחה חמה** לפחות פעם ביומיים בשל קשיים כלכליים: 14% מהערבים לעומת 3% מהיהודים; 5% מהחרדים ומהמסורתיים, 3% מהדתיים ו-2% מהחילונים; 12% מהגרושים לעומת 5% מהנשואים; 15% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח.

ויתורים בתחום הבריאות

כ-67% מבני 20 ומעלה (כ-3.7 מיליון איש) **נזקקו לתרופות במרשם רופא** בשנה האחרונה. 8% מהם (כ-277 אלף איש) **ויתרו על התרופות** בשל קשיים כלכליים: 20% מהערבים לעומת 5% מהיהודים; 13% מהגרושים לעומת 7% מהנשואים; 21% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח, 9% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא 2,001-4,000 ש"ח ו-2% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח; 22% ממי שדיווחו כי מצב בריאותם אינו טוב וזקוקים לתרופות, ויתרו עליהן בשל קשיים כלכליים.

57% מבני 20 ומעלה (כ-3.1 מיליון איש) **נזקקו לטיפול רפואי** בשנה האחרונה. 9% מהם (כ-281 אלף איש) דיווחו שהם **ויתרו על הטיפול** בשל קשיים כלכליים: 16% מהערבים לעומת 8% מהיהודים; 21% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח ויתרו על הטיפול, וכך 12% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא 2,001-4,000 ש"ח ו-4% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח.

לאורך השנים ניכרת ירידה באחוז המוותרים על ארוחה חמה ועל תרופות בשל קשיים כלכליים (11% בשני המדדים בשנת 2013). האחוז ירד גם בקרב הערבים, אך נותר גבוה מהאחוז בכלל האוכלוסייה.

4. שביעות רצון מהדירה ומאזור המגורים

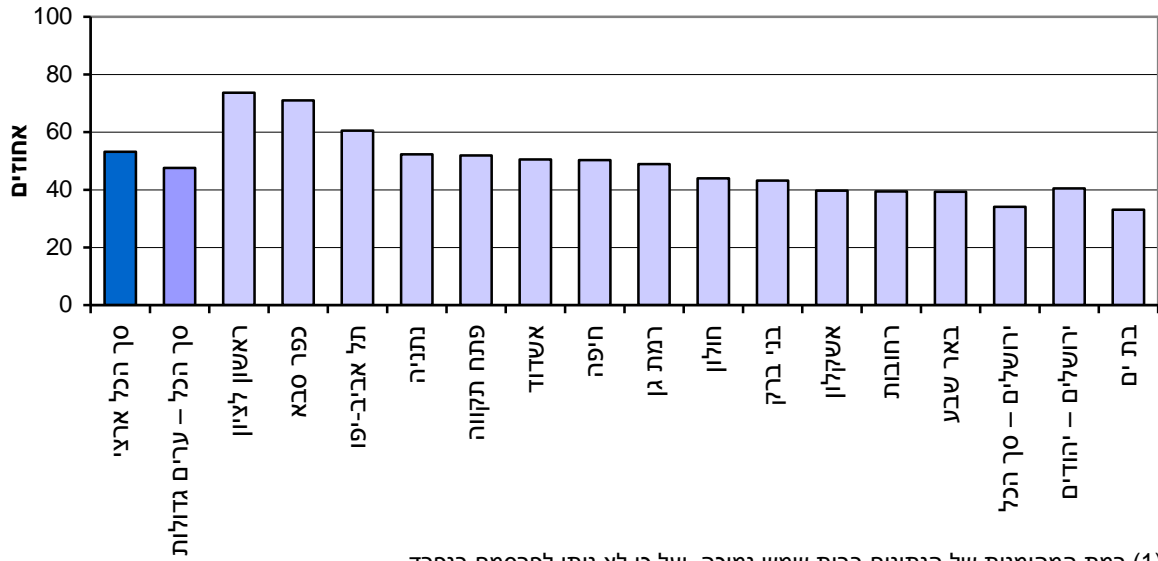
88% מבני 20 ומעלה **מרוצים באופן כללי מהדירה** שהם גרים בה (35% מרוצים מאוד ו-52% מרוצים). הגרים בדירה בבעלותם מרוצים מהדירה יותר מהגרים בשכירות (92% ו-80%, בהתאמה).

85% **מרוצים מהיחסים עם השכנים** (27% מרוצים מאוד ו-58% מרוצים), ו-12% אינם מרוצים. 84% **מרוצים באופן כללי מאזור מגוריהם** (34% מרוצים מאוד ו-50% מרוצים). יהודים מרוצים מאזור המגורים יותר מערבים (88% ו-69%, בהתאמה).

מתוך שמונה הערים הגדולות (שבהן 200,000 תושבים ויותר), האחוז הגבוה ביותר של מרוצים מאזור מגוריהם נמצא בראשון לציון ובתל אביב-יפו (90%), והאחוז הנמוך ביותר נמצא בבאר שבע (79%) ובירושלים (74%); 88% מהיהודים ו-49% מהערבים).

53% מבני 20 ומעלה **מרוצים מהניקיון באזור מגוריהם**. יהודים מרוצים מהניקיון יותר מערבים (57% ו-39%, בהתאמה). מתוך שש עשרה הערים הגדולות (שבהן 100,000 תושבים ויותר), האחוז הגבוה ביותר של מרוצים מהניקיון באזור מגוריהם נמצא בראשון לציון (74%) ובכפר סבא (71%), והאחוז הנמוך ביותר נמצא בבתי ים (33%) ובירושלים (34%); 41% מהיהודים ו-22% מהערבים).

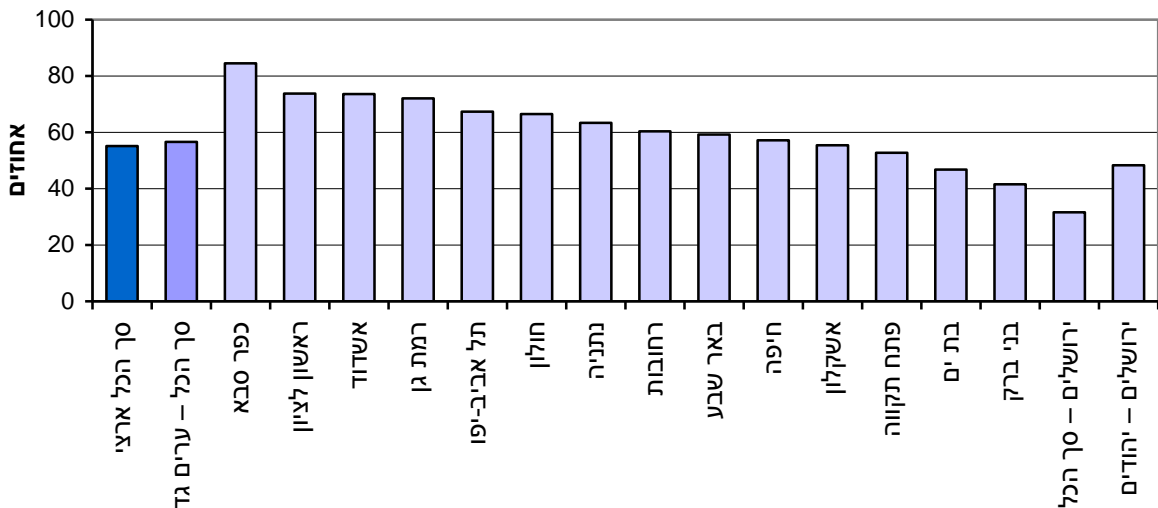
**4. בני 20 ומעלה המרוצים מהניקיון באזור מגוריהם
בערים הגדולות (100,000 תושבים ויותר)(1)
2017**

(1) רמת המהימנות של הנתונים בבית שמש נמוכה, ועל כן לא ניתן לפרסמם בנפרד.

55% מבני 20 ומעלה מרוצים מכמות השטחים הירוקים, הגנים הציבוריים והפארקים באזור מגוריהם. מתוך שש עשרה הערים הגדולות, האחוז הגבוה ביותר של מרוצים מכמות השטחים הירוקים נמצא בכפר סבא (85%), והאחוז הנמוך ביותר – בבני ברק (42%) ובירושלים (32% ; 48% מהיהודים ו-2% בלבד מהערבים).

**5. בני 20 ומעלה המרוצים מכמות השטחים הירוקים,
הגנים הציבוריים והפארקים באזור מגוריהם
בערים הגדולות (100,000 תושבים ויותר)(1)
2017**

(1) רמת המהימנות של הנתונים בבית שמש נמוכה, ועל כן לא ניתן לפרסמם בנפרד.

40% **מרוצים מהתחבורה הציבורית** באזור מגוריהם. מתוך הערים הגדולות, האחוז הגבוה ביותר של מרוצים מהתחבורה הציבורית נמצא בחיפה (61%), והאחוז הנמוך ביותר – בנתניה (33%).

53% **מרוצים ממצב הכבישים והמדרכות** באזור מגוריהם: 56% מהיהודים לעומת 33% מהערבים. מתוך הערים הגדולות, האחוז הגבוה ביותר של מרוצים ממצב הכבישים והמדרכות נמצא בראשון לציון (74%), והנמוך ביותר – בירושלים (37%; 48% מהיהודים ו-20% מהערבים).

ל-34% מבני 20 ומעלה **מפריע זיהום האוויר** באזור מגוריהם. מתוך הערים הגדולות, האחוז הגבוה ביותר של מדווחים שזיהום האוויר מפריע להם נמצא בחיפה (48%), והאחוז הנמוך ביותר נמצא בראשון לציון (22%) ובנתניה (24%).

73% **מרגישים בטוחים ללכת לבדם** בשעות החשכה באזור מגוריהם: 84% מהגברים ו-63% מהנשים; 64% מבני 65 ומעלה. מתוך הערים הגדולות, האחוז הגבוה ביותר של החשים ביטחון נמצא בבני ברק (89%), והנמוך ביותר – באשקלון (63%). 23% אינם מרגישים בטוחים ללכת לבדם באזור מגוריהם.

5. דת ומידת דתיות

78% **מאוכלוסיית ישראל בני 20 ומעלה הם יהודים**, 14% – מוסלמים ו-3% – נוצרים (ערבים ולא-ערבים). היתר הם דרוזים, חסרי דת או אתאיסטים.

בקרב היהודים 10% מגדירים עצמם חרדים, 12% – דתיים, 12% – מסורתיים-דתיים, 21% – מסורתיים-לא כל כך דתיים ו-44% – לא דתיים, חילונים. **אחוז החרדים גבוה יותר בקרב הצעירים**: 14% מבני 20–44 מגדירים עצמם חרדים, לעומת 4% בלבד מבני 65 ומעלה.

בשנים 2002–2017 גדל אחוז החרדים בקצב קבוע. בשנים אלו קטן אחוז המסורתיים-לא כל כך דתיים, ואילו שיעור החילונים והמסורתיים-דתיים לא השתנה שינוי ניכר.

בקרב הערבים⁵ 63% מגדירים עצמם דתיים מאוד או דתיים, 21% – לא כל כך דתיים ו-16% – לא דתיים. בשנים 2002–2017 קטן בהדרגה אחוז הערבים הדתיים מאוד, ואחוז הדתיים עלה.

בקרב היהודים לא נצפו הבדלים ניכרים במידת הדתיות בין גברים לנשים. לעומת זאת, בקרב הערבים 76% מהנשים מגדירות עצמן דתיות מאוד או דתיות, לעומת 51% מהגברים.

בקרב הערבים אחוז הדתיים מאוד והדתיים גבוה יותר אצל מבוגרים: 85% מבני 65 ומעלה מגדירים עצמם דתיים מאוד או דתיים, לעומת 56% מבני 20–44.

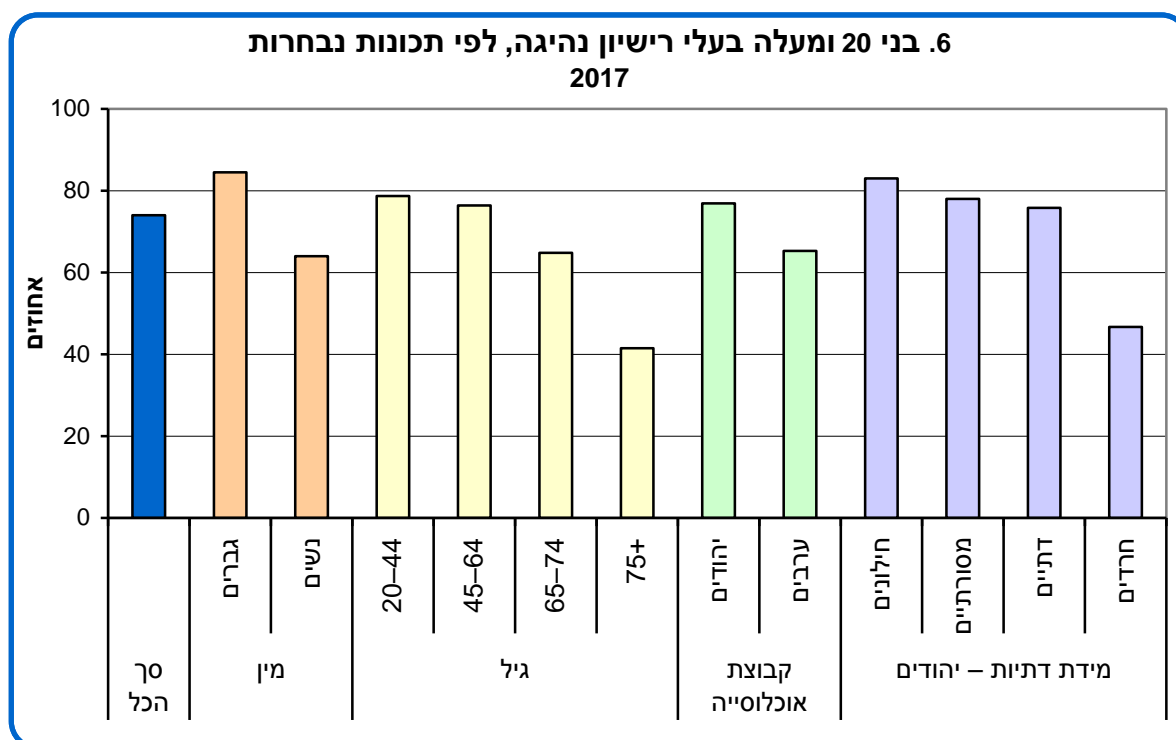
18% מהיהודים בני 20 ומעלה מדווחים שהיום הם **דתיים יותר** משהיו בעבר: 38% מהחרדים ומהדתיים, 23% מהמסורתיים ו-4% מהחילונים. 20% מבני 20 ומעלה מדווחים שהיום הם **דתיים פחות** משהיו בעבר: 24% מהמסורתיים ו-24% מהחילונים.

⁵ כולל ערבים מוסלמים, ערבים נוצרים ודרוזים.

6. נהיגה

ל-74% מבני 20 ומעלה (כ-4 מיליון איש) יש רישיון נהיגה. ל-85% מהגברים יש רישיון לעומת 64% מהנשים, ול-77% מהיהודים יש רישיון לעומת 65% מהערבים. בקרב היהודים 83% מהחילונים הם בעלי רישיון נהיגה, לעומת 47% מהחרדים.

אחוז בעלי רישיון הנהיגה יורד עם הגיל, מ-79% בקרב בני 20–44 ל-42% בקרב בני 75 ומעלה.

אחוז בעלי הרישיון עולה עם ההשכלה, מ-49% בקרב חסרי תעודה על השכלה ל-88% בקרב בעלי תעודה אקדמית.

נמצא קשר בין ההכנסה הממוצעת לנפש במשק הבית לבין החזקת רישיון נהיגה: 55% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח הם בעלי רישיון נהיגה. האחוז גבוה יותר בקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא 2,001–4,000 ש"ח (69%) ובקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח (88%).

נמצא קשר בין מצב הבריאות לבין החזקת רישיון נהיגה: בקרב בני 20–74, ל-80% מהמעריכים שמצב בריאותם טוב יש רישיון נהיגה, לעומת 53% מהמעריכים שמצב בריאותם אינו טוב.

רישיון נהיגה, תעסוקה והכנסה מעבודה בגילי העבודה 25–64

בקרב בני 25–64 (גילי העבודה) ל-86% מהמועסקים, ל-72% מהבלתי מועסקים ול-57% ממי שאינם בכוח העבודה יש רישיון נהיגה. נמצא קשר בין ההכנסה מעבודה לבין החזקת רישיון נהיגה: 67% מהמועסקים שהכנסתם היא עד 4,000 ש"ח ו-75% מהמועסקים שהכנסתם היא 4,001–7,500 ש"ח הם בעלי רישיון נהיגה. האחוז גבוה יותר בקרב מועסקים המשתכרים 7,501–14,000 ש"ח (93%) ובקרב מועסקים המשתכרים יותר מ-14,000 ש"ח (98%).

תדירות נהיגה

54% מבני 20 ומעלה (כ-2.9 מיליון איש; 72% מבעלי הרישיון) נוהגים בכל יום או כמעט בכל יום (5–7 פעמים בשבוע), 6% נוהגים 3–4 פעמים בשבוע, 9% נוהגים פעמיים בשבוע או פחות, ו-5% (7% מבעלי הרישיון) אינם נוהגים כלל.

64% מהגברים נוהגים בכל יום או כמעט בכל יום, לעומת 44% מהנשים. 7% מהנשים (10% מבעלות הרישיון) אינן נוהגות כלל, לעומת 4% מהגברים.

56% מהיהודים נוהגים בכל יום או כמעט בכל יום, לעומת 46% מהערבים.

58% מבני 20–64 (74% מבעלי הרישיון), 43% מבני 65–74 ו-20% מבני 75 ומעלה נוהגים בכל יום או כמעט בכל יום. 10% מבני 75 ומעלה, שהם כרבע (24%) מבעלי הרישיון בגיל זה, אינם נוהגים כלל.

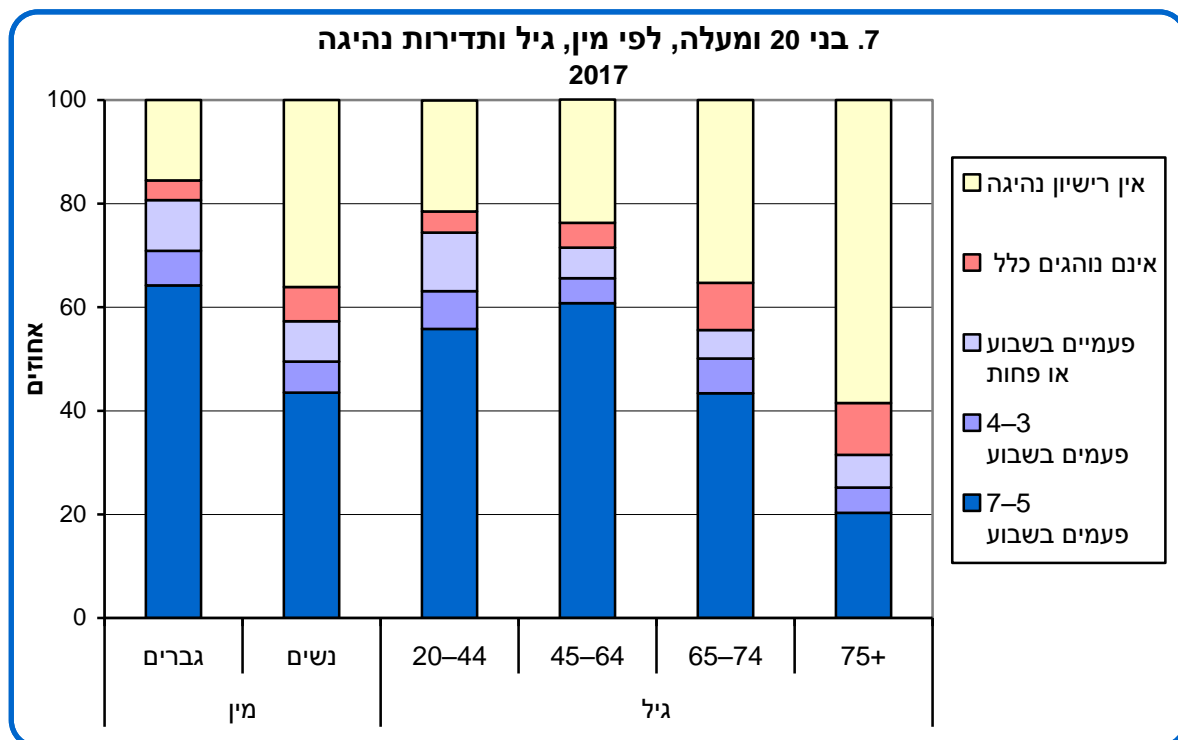
69% מבעלי תעודה אקדמית (79% מהאקדמאים בעלי רישיון), נוהגים בכל יום או כמעט בכל יום, לעומת 30% בקרב חסרי תעודה על השכלה (60% מבעלי הרישיון חסרי תעודה).

70% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח נוהגים בכל יום או כמעט בכל יום, לעומת 31% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח.

89% מהמועסקים בני 25–64 שהכנסתם מהעבודה גבוהה מ-14,000 ש"ח נוהגים בכל יום או כמעט בכל יום, לעומת 41% מהמועסקים שהכנסתם מהעבודה היא עד 4,000 ש"ח.

70% מהמועסקים בני 25–64 נוהגים 5–7 פעמים בשבוע, לעומת 50% מהבלתי מועסקים ו-29% ממי שאינם בכוח העבודה.

בקרב בני 20–74 75% מהמעריכים שמצב בריאותם טוב נוהגים בכל יום או כמעט בכל יום, לעומת 58% מהמעריכים שמצב בריאותם אינו טוב.

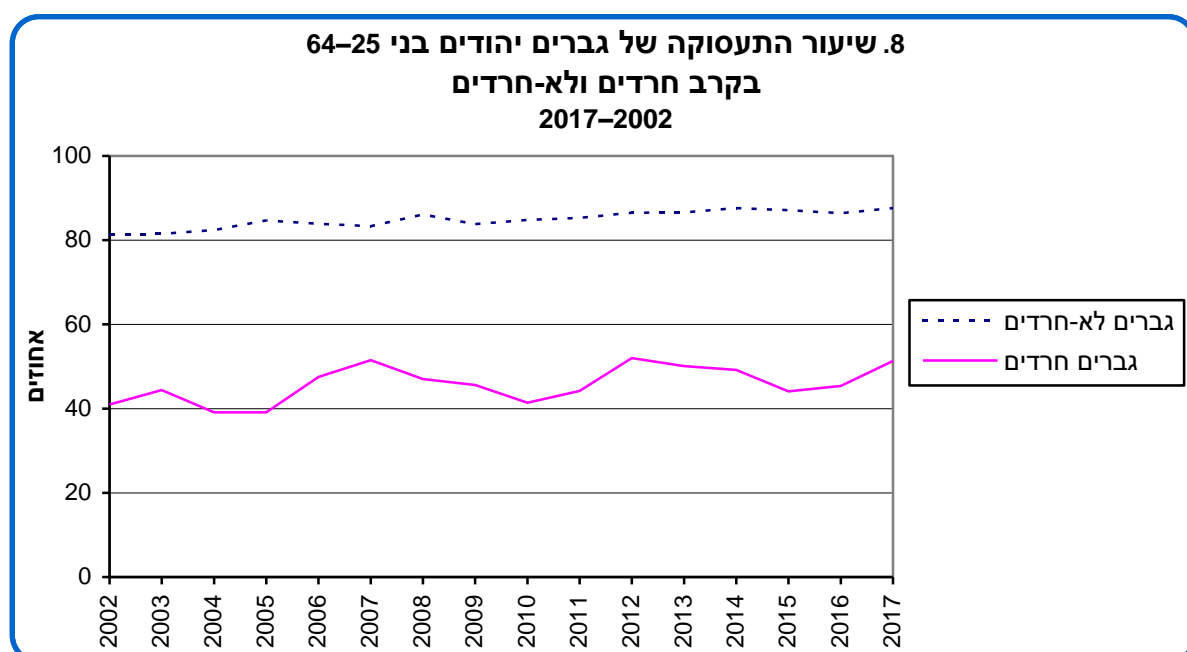

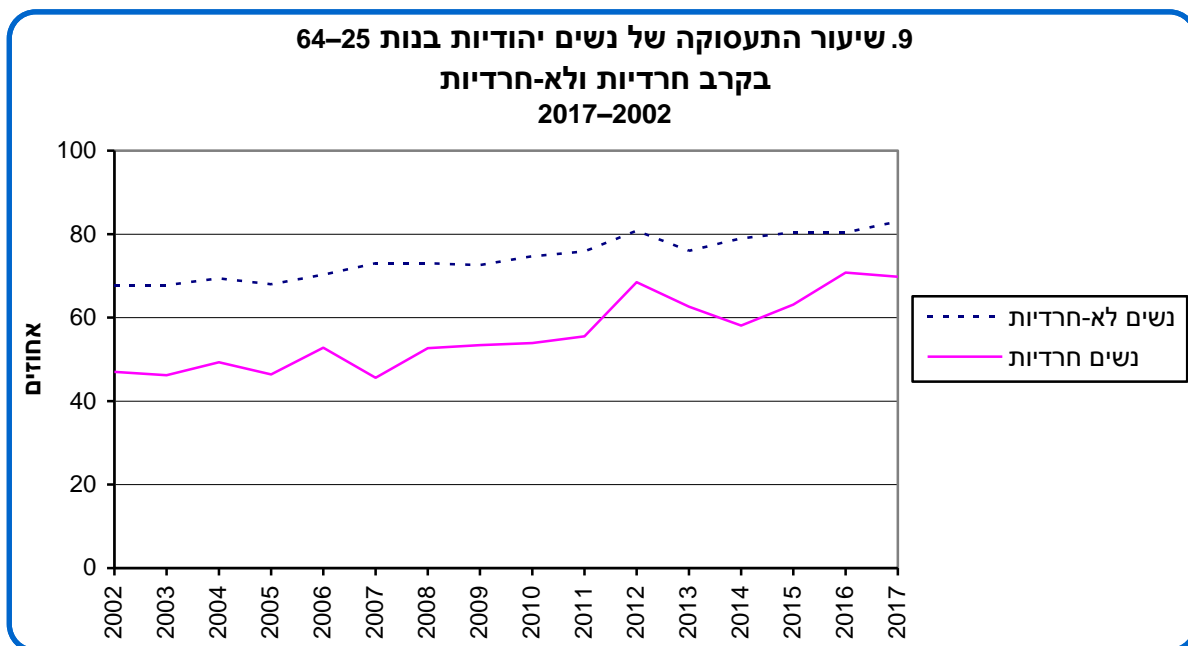
7. תעסוקה

שיעורי תעסוקה בגילי העבודה 25-64

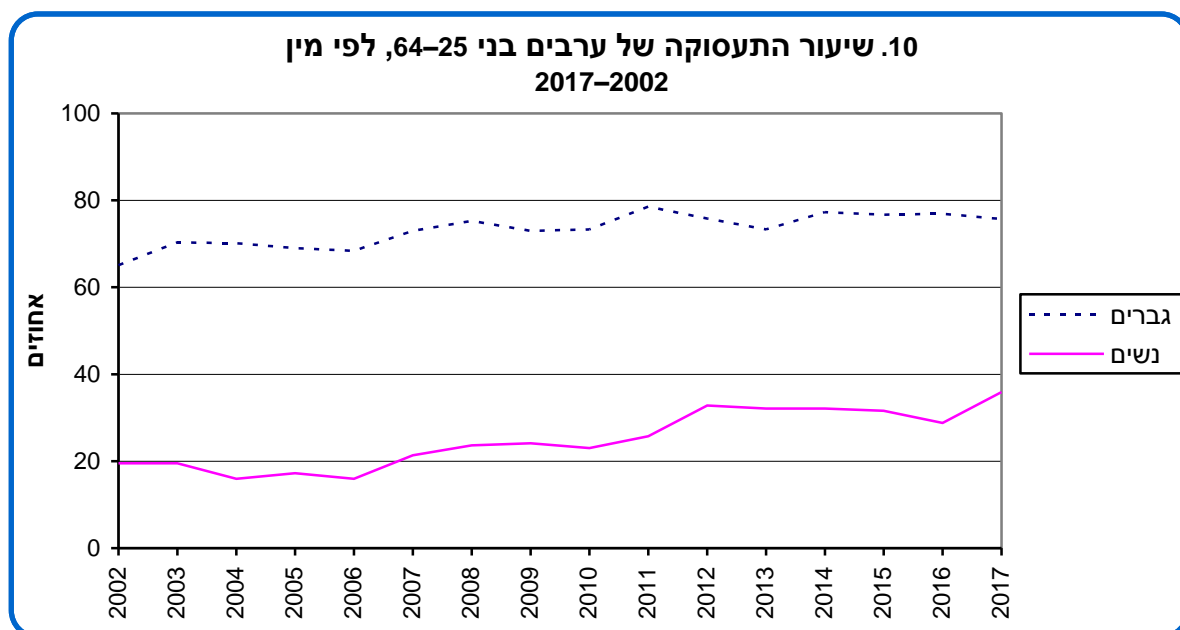
בקרב היהודים שיעור התעסוקה של בני 25-64 היה במגמת עלייה לאורך השנים. בשנת 2017 היו מועסקים 84% מהגברים ו-82% מהנשים, לעומת 78% ו-66%, בהתאמה, ב-2002.

בקרב החרדים שיעורי התעסוקה של גברים בני 25-64 היו בין 41% ל-51% בשנים 2002-2017. בשנת 2017 שיעור התעסוקה של גברים חרדים היה 51%, ושל נשים חרדיות – 70%.

בקרב הערבים שיעור התעסוקה של בני 25–64 בשנת 2017 היה 56%. בשנה זו היו מועסקים 76% מהגברים ו-36% מהנשים, לעומת 65% מהגברים ו-20% מהנשים בשנת 2002.

שביעות רצון מהעבודה ומהכנסה

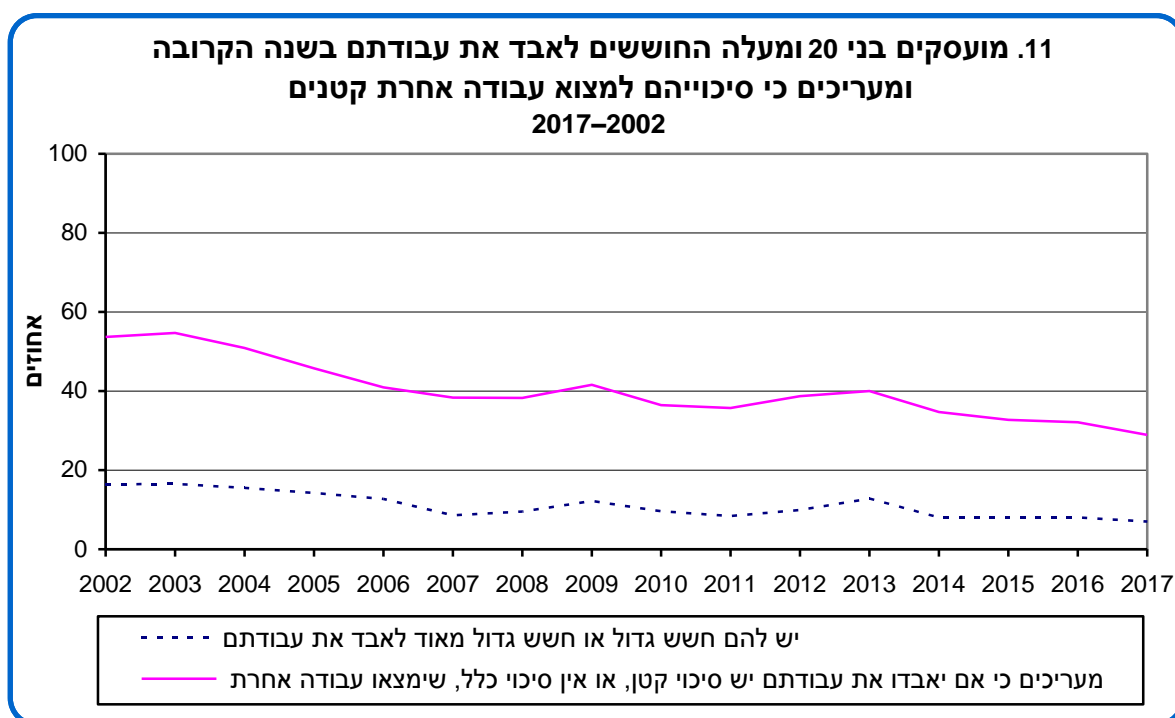
89% מהמועסקים בני 25–64 **מרוצים מעבודתם** – 88% מהגברים ו-90% מהנשים; 90% מהיהודים ו-83% מהערבים; 89% מהשכירים ו-92% מהעצמאים.

שביעות הרצון מהעבודה עולה ככל שההכנסה גבוהה יותר: 82% מבעלי הכנסה של עד 4,000 ש"ח מרוצים מעבודתם, לעומת 92% מבעלי הכנסה הגבוהה מ-7,500 ש"ח.

61% מהמועסקים בני 25–64 **מרוצים מהכנסתם** מהעבודה – 66% מהגברים לעומת 57% מהנשים; 62% מהיהודים ו-59% מהערבים; 61% מהשכירים ו-65% מהעצמאים.
 41% מבעלי הכנסה של עד 4,000 ש"ח מרוצים מהכנסתם מהעבודה, לעומת 72% מבעלי הכנסה הגבוהה מ-7,500 ש"ח.

ביטחון תעסוקתי

7% מהמועסקים בני 20 ומעלה דיווחו כי הם **חוששים לאבד את עבודתם** בשנה הקרובה (ללא שינוי מהשנים הקודמות). 62% מהמועסקים מעריכים שאם יאבדו את עבודתם יש **סיכוי גדול שימצאו עבודה** אחרת, לפחות ברמת ההכנסה שיש להם כיום.

8. קשרים חברתיים ותחושת בדידות

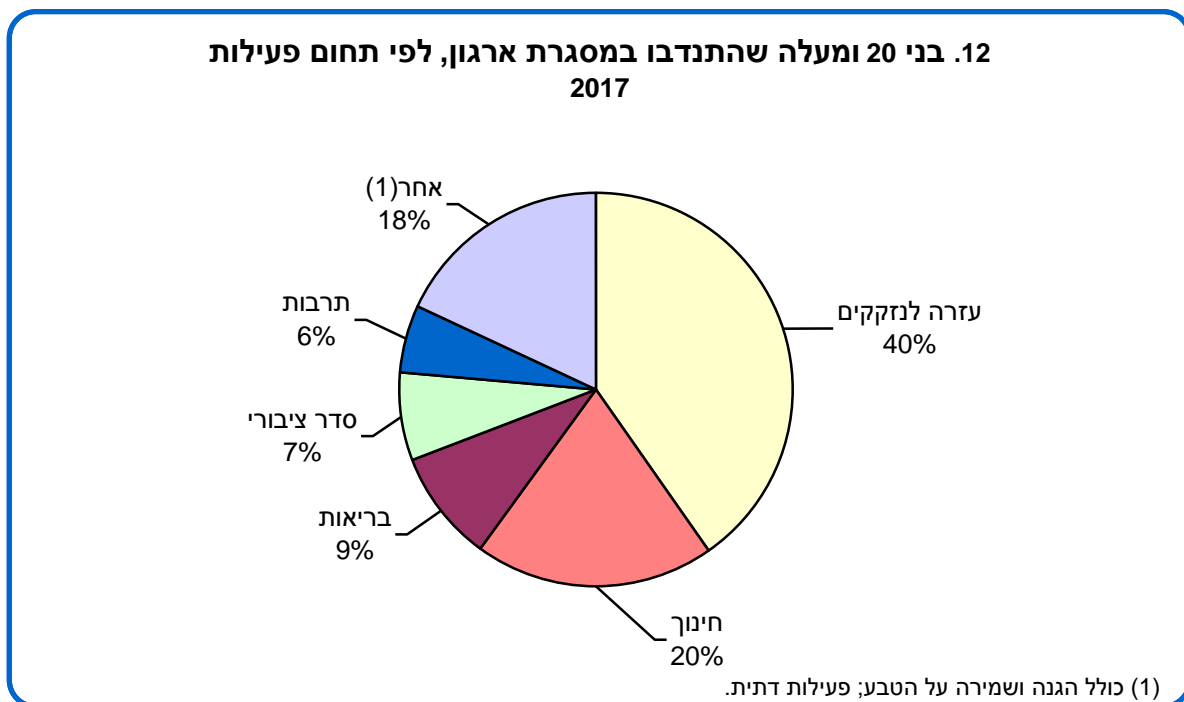
59% מבני 20 ומעלה **מרוצים מאוד מהקשר עם בני משפחתם** – 57% מהגברים ו-62% מהנשים. 36% מרוצים מהקשר, ו-4% לא כל כך מרוצים או אינם מרוצים כלל.
 ל-9% מבני 20 ומעלה (כ-480 אלף איש) **אין חברים** שאיתם הם נפגשים או מדברים בטלפון. האחוז עולה עם הגיל: 5% בקרב בני 20–44, 11% בקרב בני 45–64 ו-17% בקרב בני 65 ומעלה.
 21% מבני 20 ומעלה (כ-1.2 מיליון איש) **חשים בדידות** לעיתים קרובות או לפעמים – 25% מהנשים ו-18% מהגברים. 6% חשים בדידות לעיתים קרובות. האחוז עולה עם הגיל: 20% מבני 20–64 ו-30% מבני 65 ומעלה חשים בדידות לעיתים קרובות או לפעמים. 11% מבני 65 ומעלה חשים בדידות לעיתים קרובות, לעומת 5% מבני 20–64.

7% מבני 20 ומעלה (כ-380 אלף איש) חשים שאין להם על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה – 8% מהגברים ו-6% מהנשים. אחוז גבוה יחסית של אנשים שאין להם על מי לסמוך נמצא בקרב חסרי תעודה על השכלה (16%), בקרב ערבים (16%) ובקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח (15%).

9. התנדבות

בשנת 2017 התנדבו כ-1.1 מיליון ישראלים, שהם 21% מבני 20 ומעלה. בפעילות התנדבותית עסקו 22% מהגברים ו-19% מהנשים, 24% מהיהודים ו-8% מהערבים, 22% מבני 20–64 ו-15% מבני 65 ומעלה. בקרב היהודים אחוז המתנדבים החרדים והדתיים (38% ו-33%, בהתאמה) גבוה מאחוז המתנדבים המסורתיים והחילונים (21%).

44% התנדבו במסגרת ארגון או כמה ארגונים, 43% התנדבו באופן פרטי, ו-13% נוספים התנדבו הן במסגרת ארגון הן באופן פרטי. במסגרת ארגון התנדבו בעיקר בתחום העזרה לנזקקים (כגון קשישים, נכים, מעוטי יכולת, נוער במצוקה) ובתחום החינוך.

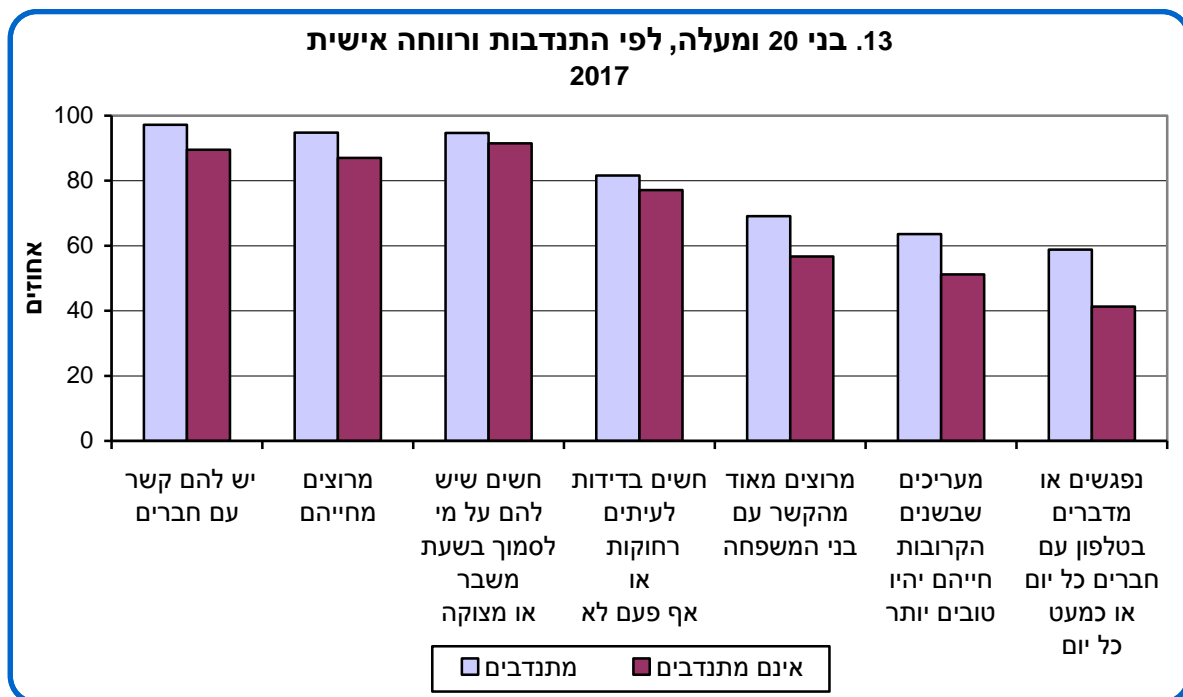
44% מהמתנדבים עסקו בפעילות זו עד 9 שעות בחודש, 34% התנדבו 10 שעות ויותר בחודש, 14% התנדבו מספר שעות לא קבוע בחודש, ו-5% התנדבו באופן חד-פעמי בשנה האחרונה.

התנדבות ורווחה אישית

מתנדבים מרוצים יותר מחייהם – 95% מהם דיווחו על שביעות רצון מהחיים; 47% מרוצים מאוד (לעומת 29% ממי שאינם מתנדבים) ו-48% נוספים – מרוצים.

מתנדבים אופטימיים יותר – 64% מהם מעריכים שחיהם יהיו טובים יותר בשנים הקרובות (לעומת 51% ממי שאינם מתנדבים).

מתנדבים חשים פחות בדידות – 82% דיווחו שהם חשים בדידות לעיתים רחוקות או כלל לא (לעומת 77% ממי שאינם מתנדבים).

10. תרומות

59% מבני 20 ומעלה תרמו כסף לארגונים חברתיים או לאנשים פרטיים בשנה האחרונה (לא כולל תרומות לקרובי משפחה או לחברים) – 64% מהיהודים ו-40% מהערבים. אחוז גבוה של תורמים נצפה בקרב חרדים ודתיים (89% ו-80%, בהתאמה), בקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת גבוהה מ-4,000 ש"ח (68%) ובקרב בעלי תעודה אקדמית (67%). 49% תרמו לארגונים ומוסדות, 16% תרמו לאנשים פרטיים, ו-35% תרמו גם לארגונים ומוסדות וגם לאנשים פרטיים. 29% תרמו עד 100 ש"ח בשנה האחרונה, 32% תרמו 101–500 ש"ח, 12% תרמו 501–1,000 ש"ח, ו-22% תרמו יותר מ-1,000 ש"ח. תרומה מעל 1,000 ש"ח נפוצה בעיקר בקרב חרדים (52%) ובקרב דתיים (43%).

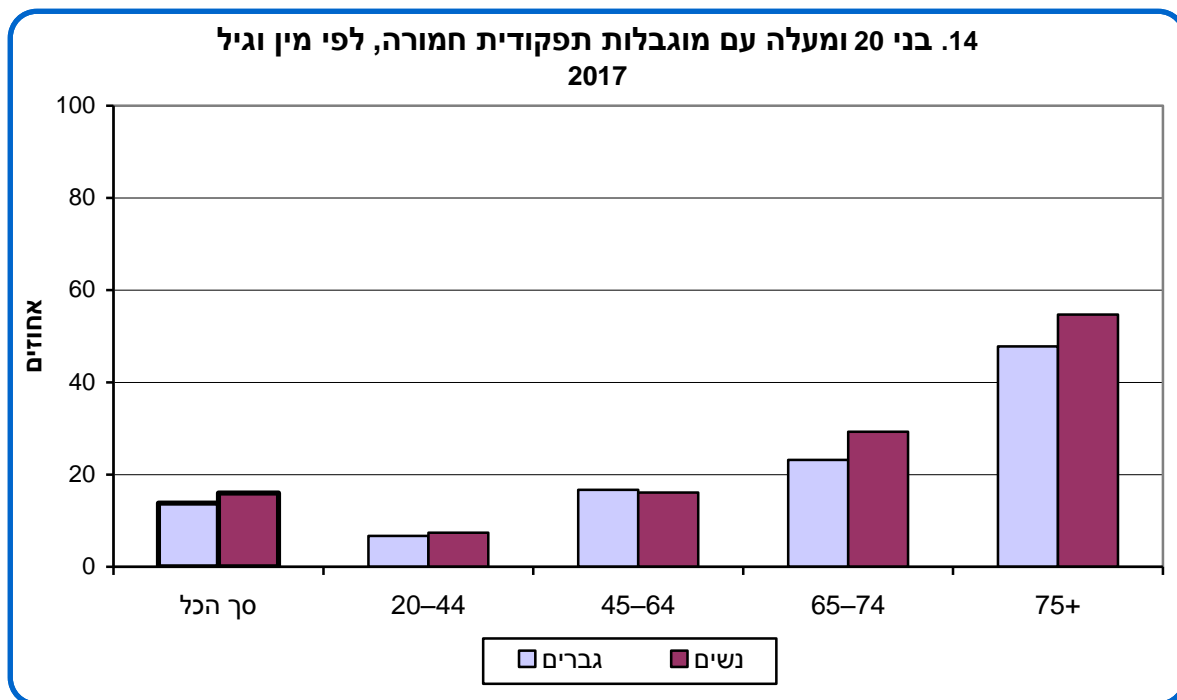
11. מוגבלות תפקודית חמורה⁶

ל-15% מבני 20 ומעלה (כ-818 אלף איש) יש מוגבלות תפקודית חמורה:⁷ ל-16% מהנשים ול-14% מהגברים. שכיחות המוגבלות התפקודית החמורה עולה עם הגיל ומגיעה ל-27% בקרב

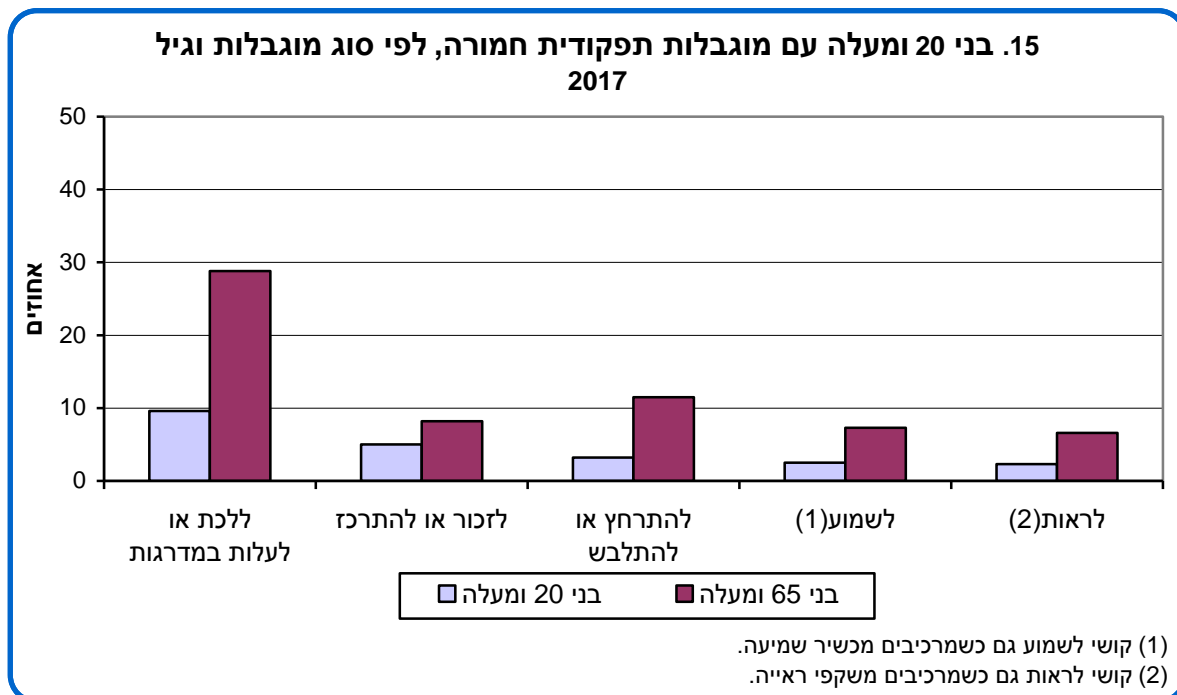
⁶ אדם עם מוגבלות תפקודית חמורה הוא מי שמתקשה קושי רב, או שאינו יכול כלל, לעשות אחת או יותר מהפעולות האלה: לראות, לשמוע, ללכת או לעלות במדרגות, להתלבש או להתרחץ, לזכור או להתרכז. בהתאם להמלצות האו"ם להגדרת מוגבלות.

⁷ אחוז האנשים עם מוגבלות באוכלוסייה גבוה יותר בפועל, כיוון שהנתונים אינם כוללים דיירי מוסדות טיפוליים וסיעודיים שלא נכללו בסקר וכן נדגמים שלא יכלו להתראיין לסקר בשל מוגבלותם.

בני 74–65 (29% מהנשים ו-23% מהגברים) ול-52% בקרב בני 75 ומעלה (55% מהנשים ו-48% מהגברים).

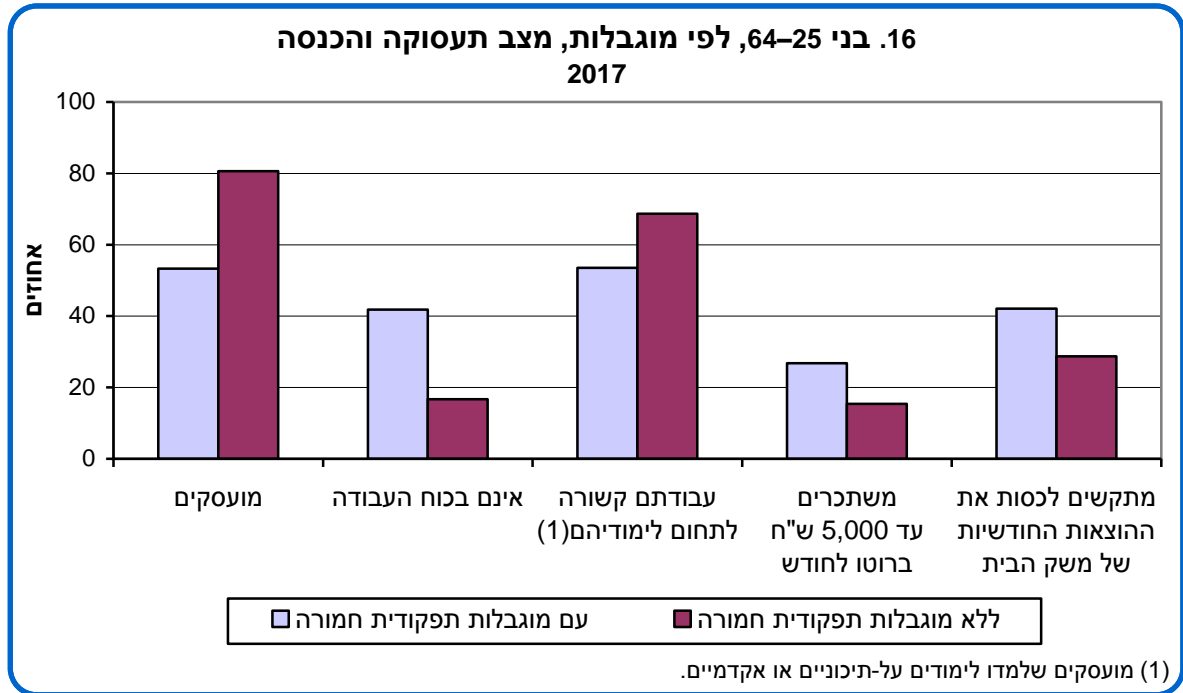

המוגבלות השכיחה ביותר בכלל האוכלוסייה היא ללכת או לעלות במדרגות. המוגבלות השנייה בשכיחותה בקרב בני 20 ומעלה היא לזכור או להתרכז, ובקרב בני 65 ומעלה – להתרחץ או להתלבש.

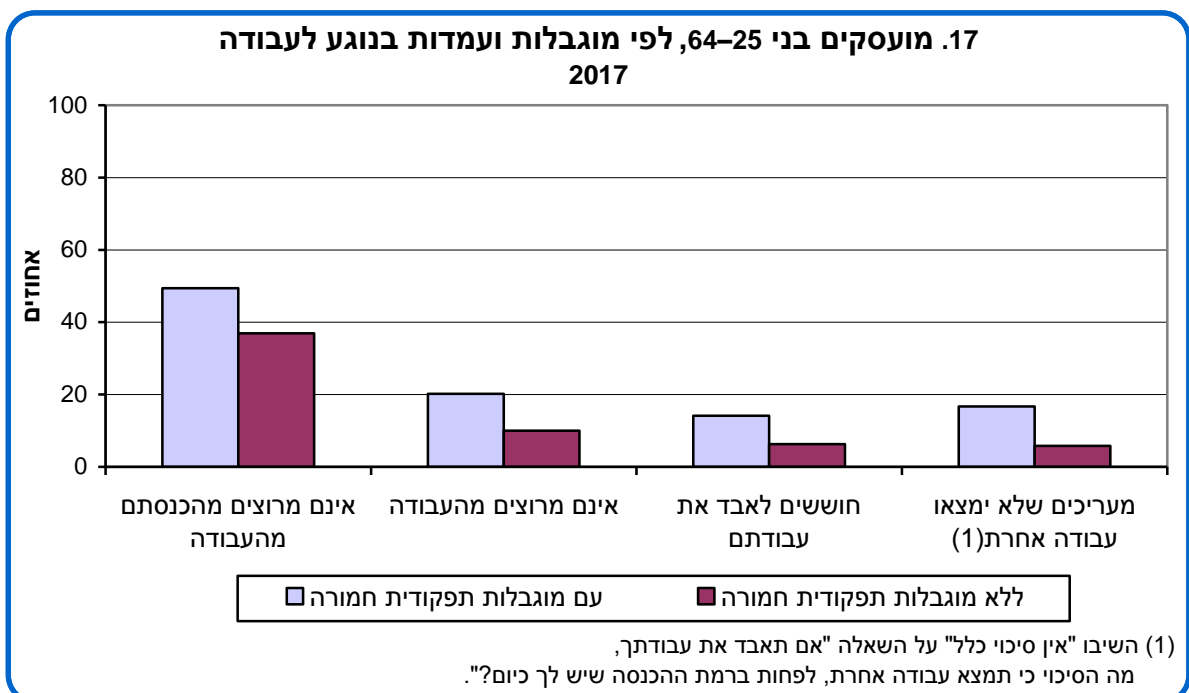

מוגבלות, השכלה, תעסוקה ועמדות בנוגע לעבודה

49% מבני 25–64 עם מוגבלות תפקודית חמורה הם **חסרי תעודת בגרות**, לעומת 27% מהאנשים ללא מוגבלות. ל-19% מהאנשים עם מוגבלות יש **תעודה אקדמית**, לעומת 39% מהאנשים ללא מוגבלות. כמו כן אנשים עם מוגבלות מועסקים פחות, עובדים פחות בעבודות הקשורות לתחום לימודיהם ומשתכרים פחות.

מועסקים עם מוגבלות תפקודית חמורה מרוצים פחות מעבודתם ומהכנסתם וחוששים יותר לאבד את עבודתם.

מוגבלות, תחושת בדידות והערכת החיים והמצב הכלכלי

אנשים עם מוגבלות חמורה חשים יותר בדידות, יש להם פחות קשרים חברתיים, והם מרוצים פחות מחייהם ואופטימיים פחות בנוגע לעתידם.

לוח א. בני 20 ומעלה, לפי גיל, מוגבלות, תחושת בדידות והערכת החיים והמצב הכלכלי 2017

אחוזים

בני 65 ומעלה ללא מוגבלות תפקודית חמורה	בני 65 ומעלה עם מוגבלות תפקודית חמורה	בני 20-64 ללא מוגבלות תפקודית חמורה	בני 20-64 עם מוגבלות תפקודית חמורה	
(5.6)	20.3	3.4	16.6	חשים בדידות לעיתים קרובות
8.0	11.9	5.4	16.0	חשים שאין להם על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה
12.0	26.0	6.2	14.0	אין להם קשר עם חברים
7.6	24.7	8.4	26.6	אינם מרוצים מחייהם
14.0	23.3	3.4	9.3	מעריכים שבשנים הקרובות חייהם יהיו טובים פחות
23.5	39.2	36.4	59.0	אינם מרוצים ממצבם הכלכלי
15.3	14.5	6.5	15.0	מעריכים שבשנים הקרובות מצבם הכלכלי יהיה טוב פחות

() = נתונים בעלי רמת מהימנות נמוכה בשל מיעוט מקרים.

נושא שנתי – בריאות ואורח חיים

בסקר החברתי 2017 נחקר בהרחבה הנושא "בריאות ואורח חיים", שנבדק גם בסקר החברתי 2010.

הנושא השנתי בחן לעומק מגוון היבטים הקשורים לבריאות ולאורח החיים של האוכלוסייה בישראל. הנושא כלל שאלות העוסקות במגוון היבטים של אורח החיים, ובהם: הערכת מצב הבריאות; תפקוד יום-יומי; מוגבלות; הרגלי שינה; רפואה מונעת – בדיקות וחיסונים; משקל ודיאטה; תזונה והרגלי אכילה; פעילות גופנית; עישון; ביטוחי בריאות; חיפוש מידע בנושאי בריאות; זכויות במערכת הבריאות; ויתורים בנושאי בריאות בשל קשיים כלכליים; ביטחון תזונתי; תחושות ומצבים רגשיים.

1. הערכה עצמית של מצב הבריאות

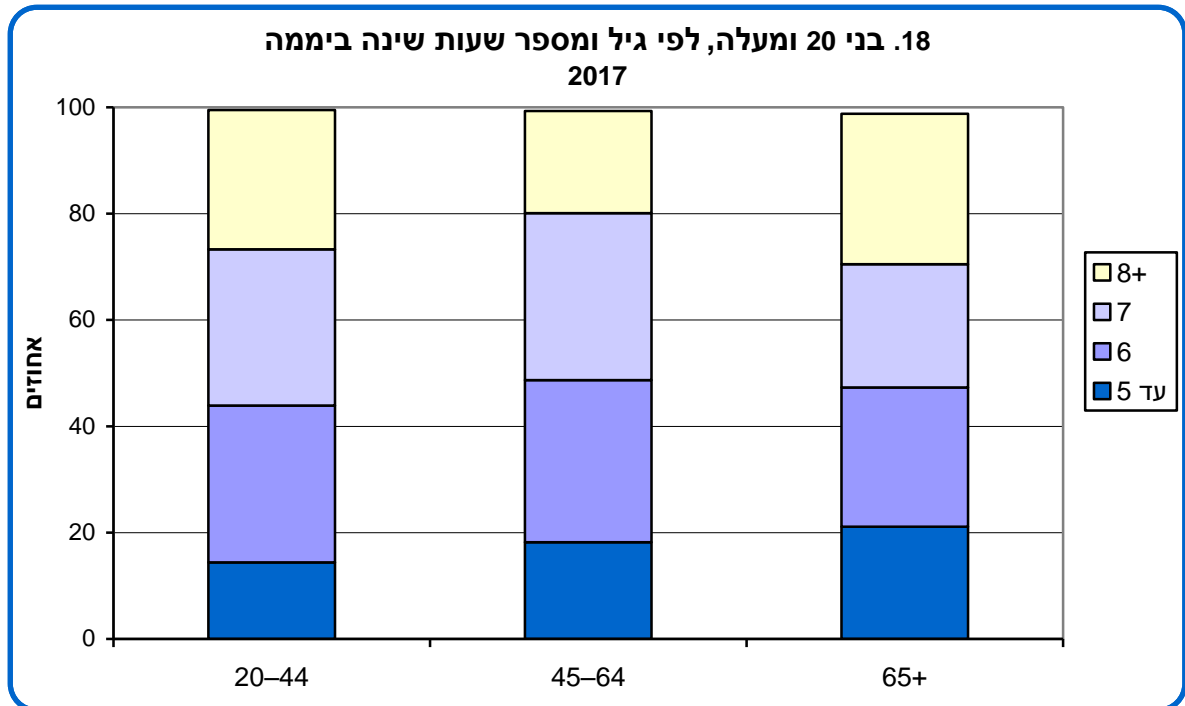
מחצית מבני 20 ומעלה (51%) מדווחים כי **מצב בריאותם טוב מאוד**, ושליש נוספים (33%) מדווחים כי מצב בריאותם טוב. 16% מדווחים כי מצב בריאותם לא כל כך טוב או כלל לא טוב – 14% מהגברים ו-17% מהנשים. אחוז המדווחים על מצב בריאות לא טוב עולה עם הגיל ומגיע ל-57% בקרב בני 75 ומעלה. אחוז המדווחים על מצב בריאות לא טוב גבוה יותר בקרב הערבים בכל קבוצות הגיל.

נמצא קשר שלילי בין רמת ההכנסה לבין ההערכה העצמית של מצב הבריאות: ככל שרמת ההכנסה עולה, כך אחוז המדווחים על מצב בריאות לא טוב – יורד: מ-25% בקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח ל-10% בקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח.

2. הרגלי שינה ובעיות בשינה

שעות שינה ביממה

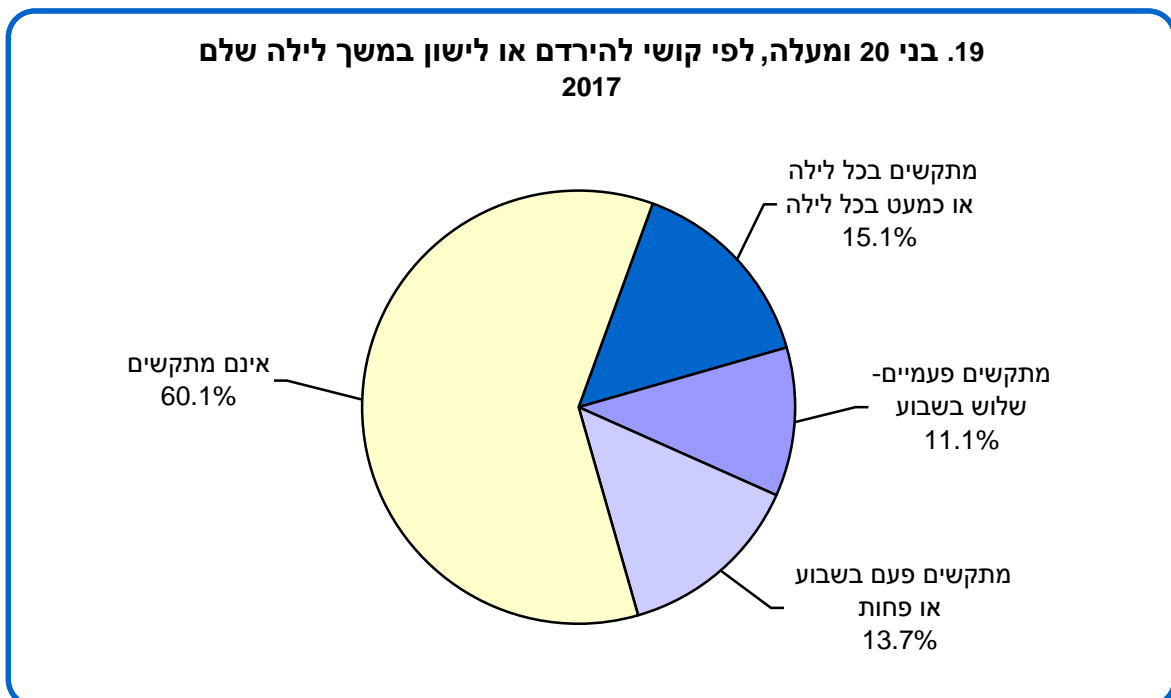
17% מבני 20 ומעלה ישנים עד 5 שעות ביממה, ללא פער בין גברים לנשים: 18% מהיהודים ו-12% מהערבים; 14% מבני 20–44, 18% מבני 45–64 ו-21% מבני 65 ומעלה. 29% ישנים 6 שעות, ו-29% נוספים ישנים 7 שעות. 25% ישנים ביממה 8 שעות ויותר: 23% מהגברים ו-26% מהנשים; 19% מהיהודים ו-48% מהערבים; 26% מבני 20–44, 19% מבני 45–64 ו-28% מבני 65 ומעלה.

קושי להירדם או לישון

26% מבני 20 ומעלה מתקשים להירדם או לישון במשך לילה שלם: 15% מתקשים להירדם או לישון בכל לילה או כמעט בכל לילה – 12% מהגברים ו-18% מהנשים; 16% מהיהודים ו-11% מהערבים. 11% נוספים מתקשים להירדם או לישון במשך לילה שלם פעמיים עד שלוש פעמים בשבוע. אחוז המתקשים להירדם או לישון בקביעות עולה עם הגיל מ-10% בקרב בני 25–44 ל-36% בקרב בני 75 ומעלה.

אחוזי המתקשים להירדם או לישון במשך לילה שלם לא השתנו שינוי ניכר בהשוואה לשנת 2010: אז התקשו 25% להירדם או לישון במשך לילה שלם, 14% התקשו להירדם או לישון בכל לילה או כמעט בכל לילה, ועוד 11% התקשו להירדם או לישון ברציפות בלילה פעמיים עד שלוש פעמים בשבוע.

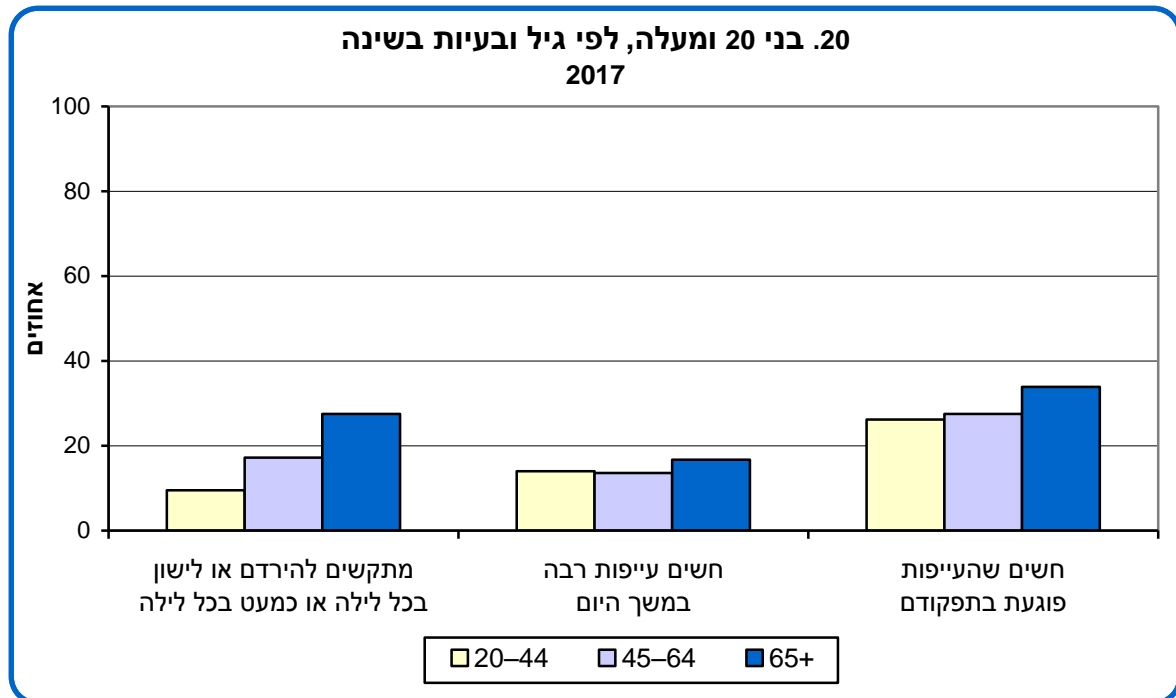
דאגות המפריעות לישון

12% מבני 20 ומעלה דיווחו כי בשנה האחרונה דאגות הפריעו להם לישון לעיתים קרובות – 10% מהגברים ו-15% מהנשים; 21% מבני 75 ומעלה; 40% מהמתקשים להירדם או לישון לילה שלם בכל לילה או כמעט בכל לילה.

תחושת עייפות

54% מבני 20 ומעלה חשים עייפות כלשהי במשך היום: 14% חשים עייפות רבה – 11% מהגברים ו-18% מהנשים; 21% מבני 75 ומעלה. 39% נוספים חשים עייפות מסוימת במשך היום.

28% מבני 20 ומעלה חשים כי העייפות פוגעת בתפקודם במידה כלשהי – 25% מהגברים ו-31% מהנשים; 43% מבני 75 ומעלה. 6% חשים כי העייפות פוגעת מאוד בתפקודם – 5% מהגברים ו-7% מהנשים; 16% מבני 75 ומעלה. 22% חשים שהעייפות פוגעת בתפקודם במידה מסוימת.

תרופות שינה

7% מבני 20 ומעלה דיווחו כי בחודש האחרון הם נטלו תרופות שינה במרשם רופא – 6% מהגברים ו-8% מהנשים; 15% מבני 65–74 ו-30% מבני 75 ומעלה. 4% נטלו תרופות שינה בכל לילה או כמעט בכל לילה – 10% מבני 65–74 ו-23% מבני 75 ומעלה.

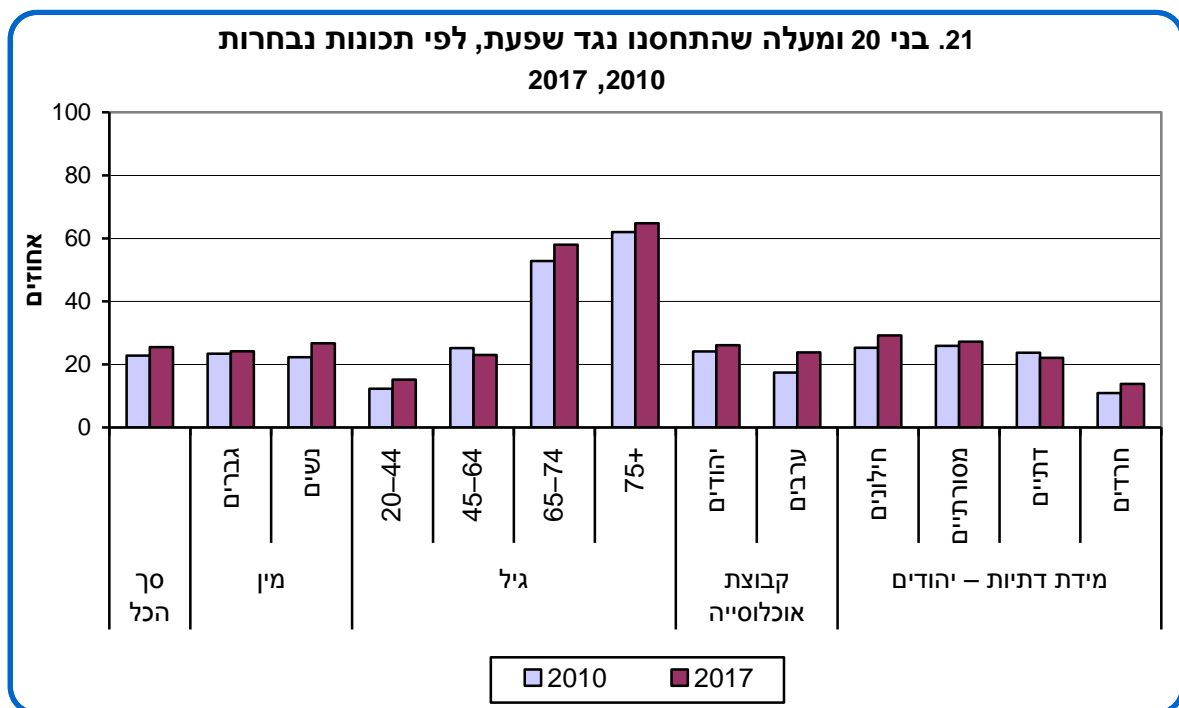
3. רפואה מונעת

חיסונים

חיסון נגד שפעת

26% מבני 20 ומעלה התחסנו נגד שפעת⁸ בשנה האחרונה: 24% מהגברים ו-27% מהנשים; 26% מהיהודים ו-24% מהערבים. אחוז המתחסנים עולה עם הגיל ומגיע ל-65% בקרב בני 75 ומעלה. אחוז המתחסנים עולה ככל שמידת הדתיות יורדת: 14% מהחרדים התחסנו נגד שפעת, לעומת 29% מהחילונים. אחוז המתחסנים עולה עם רמת ההכנסה: 22% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח ו-28% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-2,000 ש"ח.

בשנת 2010 התחסנו נגד שפעת 23% מבני 20 ומעלה; 62% מבני 75 ומעלה; 24% מהיהודים ו-17% מהערבים; 11% מהחרדים ו-25% מהחילונים.

חיסון ילדים בני 0-17

92% מההורים לילדים בני 0-17 מחסנים את ילדיהם בקביעות, בהתאם לגיל הילד: 91%⁹ מהיהודים ו-95% מהערבים; 93% מהחרדים ו-89% מהחילונים.

כ-4% אינם מחסנים את ילדיהם בקביעות, וכאחוז אחד אינם מחסנים את ילדיהם כלל. כ-2% מההורים אינם מחסנים את ילדיהם בקביעות כיוון שלדעתם החיסונים אינם בטוחים או אינם יעילים.

⁸ המלצות משרד הבריאות לחיסון נגד שפעת ראו [באתר משרד הבריאות](#).

⁹ המלצות משרד הבריאות לחיסוני שגרה הניתנים לתינוקות וילדים ראו [באתר משרד הבריאות](#).

בדיקות לגילוי מוקדם של מחלות ממאירות¹⁰

בדיקת דם סמוי בצואה לגילוי סרטן המעי הגס והחלחולת

23% מבני 40 ומעלה עשו **בדיקה לגילוי דם סמוי בצואה** בשנה האחרונה: 25% מהגברים ו-21% מהנשים; 22% מהיהודים ו-27% מהערבים; 18% מהחרדים ו-21% מהחילונים; 36% מבני 60–74. 13% מבני 40 ומעלה נבדקו לפני יותר משנה ועד שנתיים, ו-9% נבדקו לפני יותר משנתיים ועד חמש שנים.

בקרוב בני 50–74 עשו את הבדיקה בשנה האחרונה, ו-16% נבדקו לפני יותר משנה ועד שנתיים.

קולונוסקופייה לגילוי סרטן המעי הגס והחלחולת

38% מבני 40 ומעלה עשו **בדיקת קולונוסקופייה** במהלך חייהם: 41% מהגברים ו-36% מהנשים; 41% מהיהודים ו-26% מהערבים; 20% מהחרדים לעומת 43% מהחילונים.

אחוז הנבדקים עולה עם הגיל: 18% מבני 40–49, 38% מבני 50–59 ו-54% מבני 60 ומעלה עשו בדיקת קולונוסקופייה במהלך חייהם.

29% מבני 40 ומעלה נבדקו בחמש השנים האחרונות: 31% מהגברים ו-27% מהנשים; 30% מהיהודים ו-22% מהערבים; 12% מהחרדים לעומת 33% מהחילונים; 42% מבני 60–74. 9% נבדקו לפני יותר מחמש שנים.

בקרוב בני 50–74 עשו את הבדיקה במהלך חייהם: 37% נבדקו בחמש השנים האחרונות, ו-10% נבדקו לפני יותר מחמש שנים.

37% מבני 40 ומעלה שנבדקו עשו זאת בשל בעיה רפואית, 35% נבדקו בשל גילם או במסגרת בדיקת סקר, ו-28% נבדקו מסיבה אחרת כגון רקע משפחתי או בעקבות בדיקת דם סמוי בצואה.

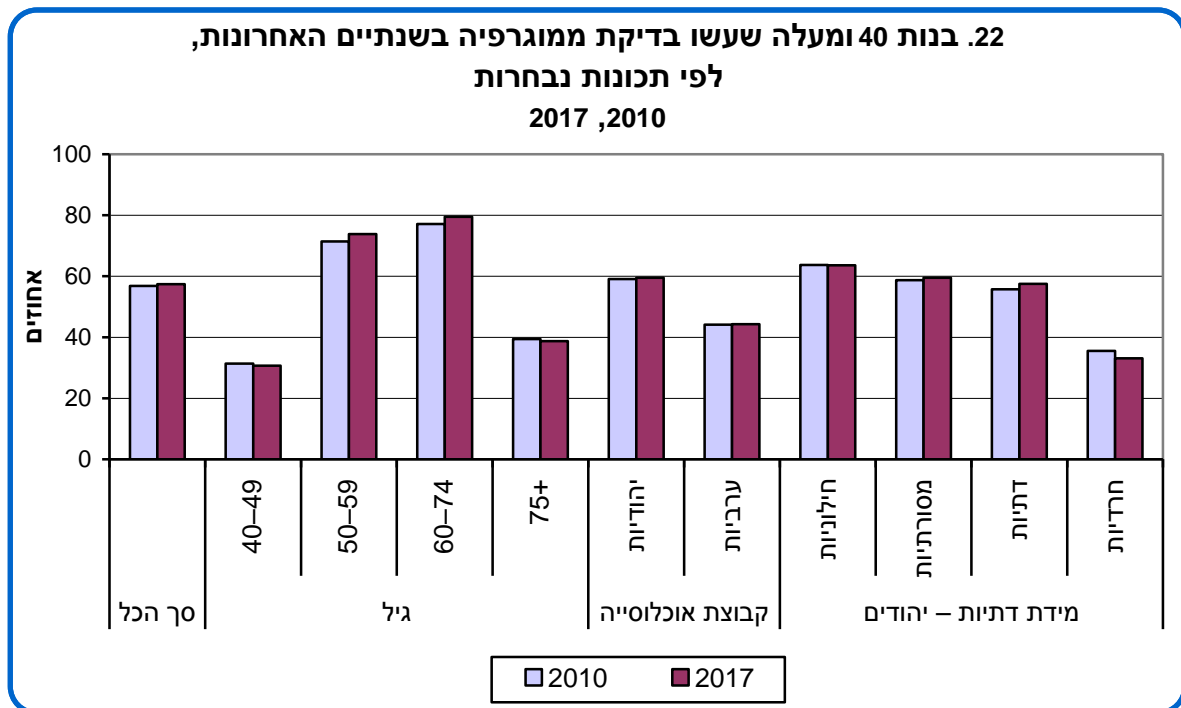
¹⁰ הנחיות משרד הבריאות למניעה וגילוי מוקדם של מחלות ממאירות ראו [באתר משרד הבריאות](#).

בדיקות ייעודיות לנשים לגילוי מוקדם של מחלות ממאירות

ממוגרפיה לגילוי סרטן השד

57% מבנות 40 ומעלה עשו **בדיקת ממוגרפיה** בשנתיים האחרונות: 60% מהיהודיות ו-44% מהערביות; 33% מהחרדיות לעומת 64% מהחילוניות; 31% מבנות 40–49, 74% מבנות 50–59 ו-80% מבנות 60–74. 10% מבנות 40 ומעלה נבדקו לפני יותר משנתיים ועד חמש שנים. בקרב בנות 50–74 77% נבדקו בשנתיים האחרונות, ו-10% נבדקו לפני יותר משנתיים ועד חמש שנים.

בשנת 2010 57% מבנות 40 ומעלה דיווחו שהן נבדקו בשנתיים האחרונות, ועוד 8% דיווחו שהן נבדקו לפני יותר משנתיים ועד חמש שנים.

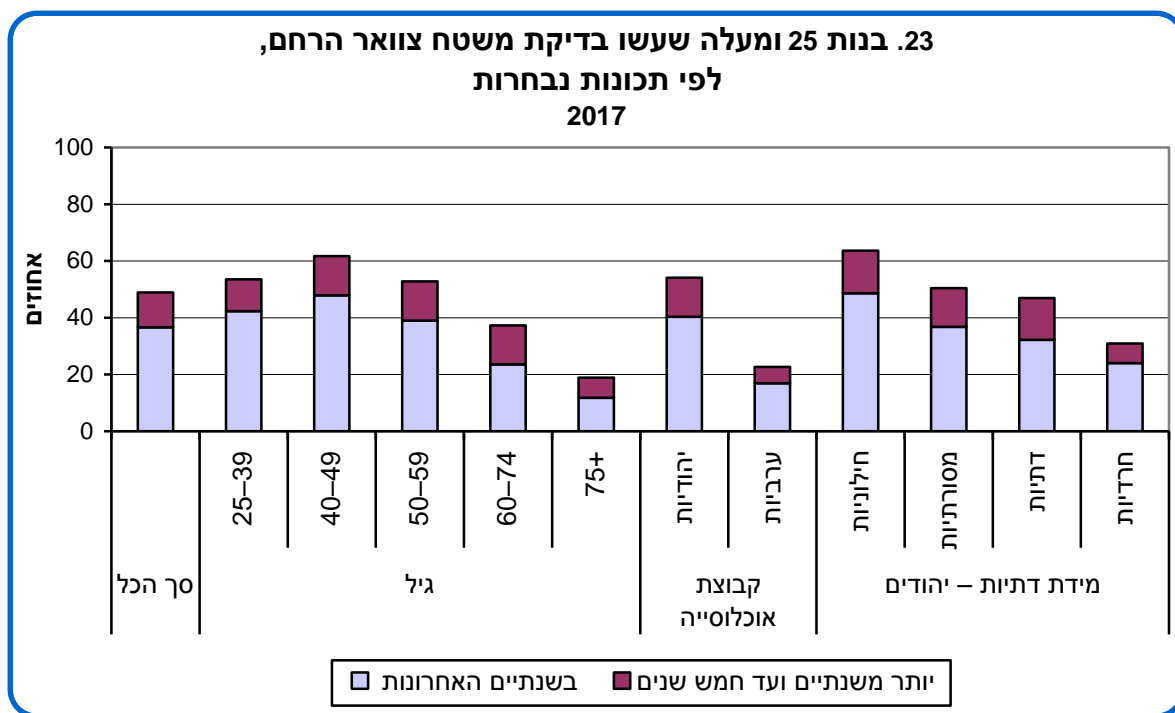

משטח צוואר הרחם לגילוי סרטן בצוואר הרחם (PAP)

37% מבנות 25 ומעלה עשו **בדיקת משטח צוואר הרחם** בשנתיים האחרונות: 42% מבנות 25–39, 48% מבנות 40–49, 39% מבנות 50–59 ו-24% מבנות 60–74; 40% מהיהודיות לעומת 17% מהערביות; 24% מהחרדיות לעומת 49% מהחילוניות. 12% מבנות 25 ומעלה נבדקו לפני יותר משנתיים ועד חמש שנים.

בקרוב בנות 25–65 42% נבדקו בשנתיים האחרונות, ו-13% נבדקו לפני יותר משנתיים ועד חמש שנים.

בשנת 2010 40% מבנות 25 ומעלה דיווחו שהן נבדקו בשנתיים האחרונות, ועוד 11% דיווחו שהן נבדקו לפני יותר משנתיים ועד חמש שנים.¹¹

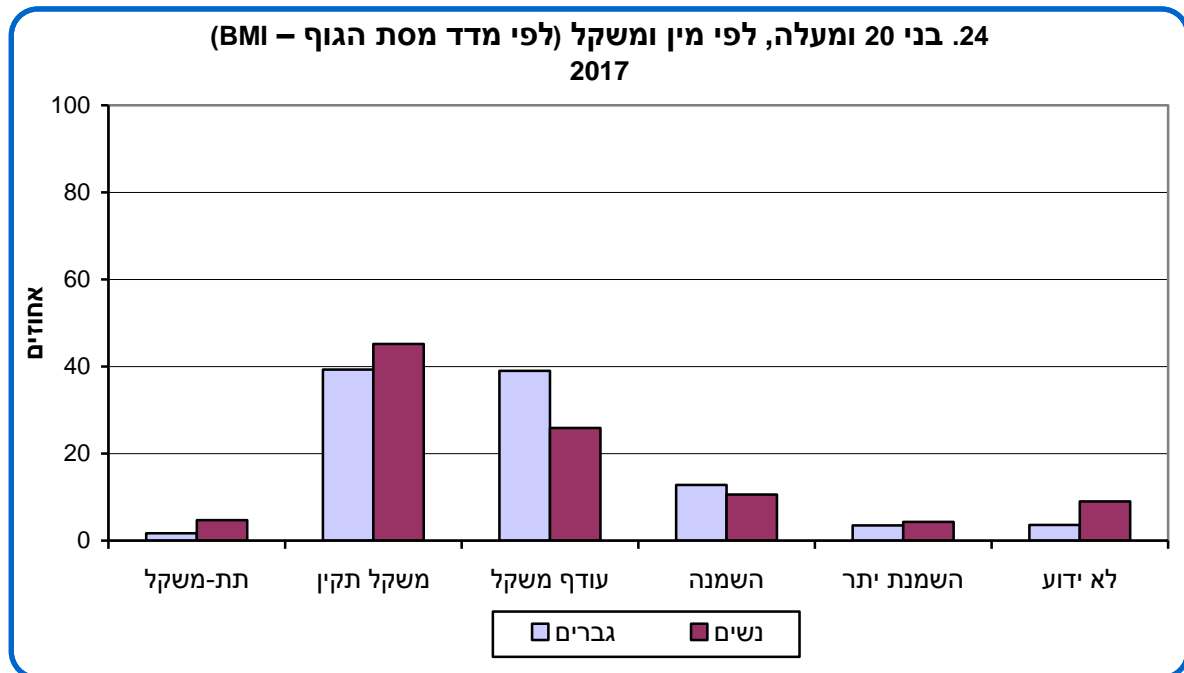

¹¹ בסקר 2017 הוצגה השאלה לבנות 25 ומעלה, ובסקר 2010 היא הוצגה לבנות 35 ומעלה.

4. משקל, דיאטה ותזונה

מדד מסת הגוף – BMI

כמחצית מבני 20 ומעלה (48%) הם בעלי עודף משקל, השמנה או השמנת יתר: 55% מהגברים לעומת 41% מהנשים; 46% מהיהודים לעומת 54% מהערבים; 37% מבני 20–44 ו-60% מבני 45 ומעלה. גברים הם בעלי עודף משקל יותר מנשים בכל קבוצות הגיל (39% לעומת 26%, בהתאמה).

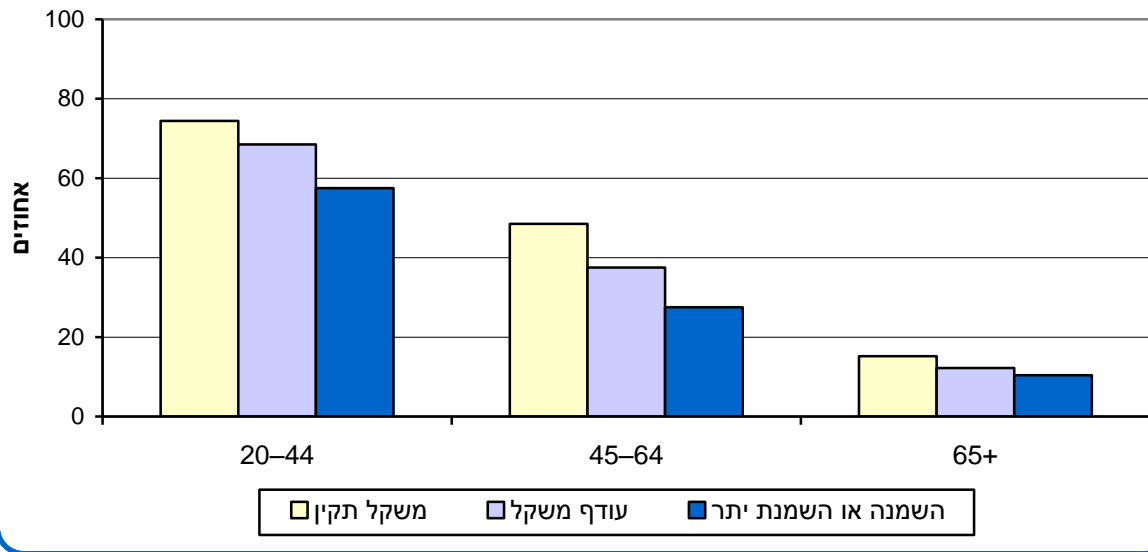

משקל והערכה עצמית של מצב הבריאות

61% מבני 20 ומעלה שהם בעלי משקל תקין מעריכים שמצב בריאותם טוב מאוד, וכך 45% מבעלי עודף משקל ו-35% מבעלי השמנה או השמנת יתר.

אחוז המעריכים שמצב בריאותם טוב מאוד גבוה יותר בקרב בעלי משקל תקין, בכל קבוצות הגיל: בקרב בני 20–44 74% מבעלי משקל תקין מעריכים שמצב בריאותם טוב מאוד, לעומת 69% מבעלי עודף משקל ו-58% מבעלי השמנה או השמנת יתר. בקרב בני 45–65 49% מבעלי משקל תקין מעריכים שמצב בריאותם טוב מאוד, לעומת 38% מבעלי עודף משקל ו-28% מבעלי השמנה או השמנת יתר.

25. בני 20 ומעלה המעריכים שמצב בריאותם טוב מאוד,
לפי גיל ומשקל (לפי מדד מסת הגוף – BMI)
2017

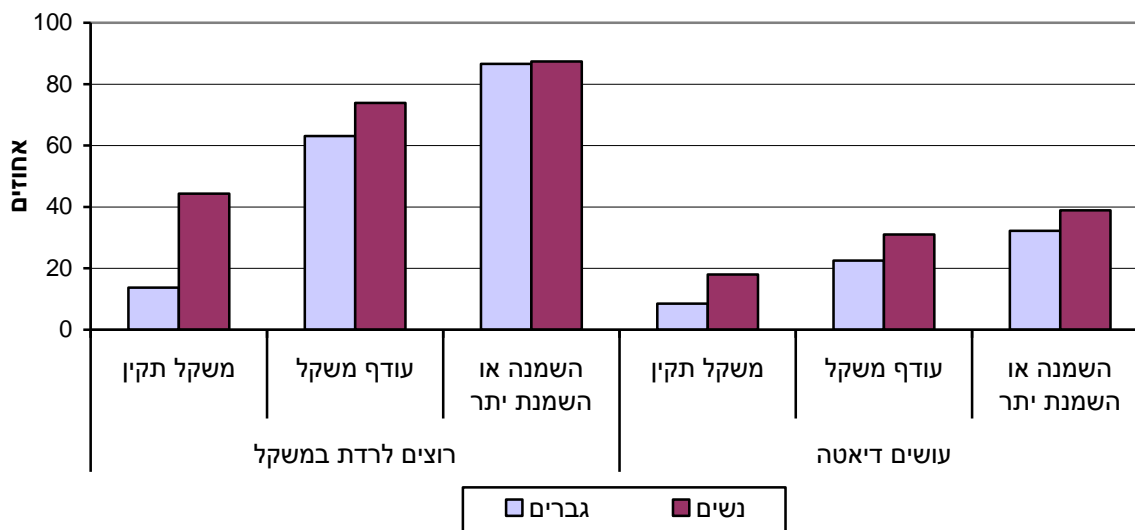
דיאטה וייעוץ תזונתי

52% מבני 20 ומעלה רוצים לרדת במשקל – 31% מבעלי משקל תקין, 68% מבעלי עודף משקל ו-87% מבעלי השמנה או השמנת יתר. 35% מעוניינים להישאר באותו משקל, ו-6% רוצים לעלות במשקל.

58% מהנשים מעוניינות לרדת במשקל, לעומת 46% מהגברים. בקרב בעלי משקל תקין 44% מהנשים מעוניינות לרדת במשקל, לעומת 14% מהגברים.

21% מבני 20 ומעלה עושים דיאטה: 18% מהגברים ו-24% מהנשים; 14% מבעלי משקל תקין, 26% מבעלי עודף משקל ו-36% מבעלי השמנה או השמנת יתר. נשים עושות דיאטה יותר מגברים בכל טווחי מדד מסת הגוף (BMI).

26. בני 20 ומעלה הרוצים לרדת במשקל או עושים דיאטה,
לפי מין ומשקל (לפי מדד מסת הגוף – BMI)
2017

בני 45 ומעלה רוצים לרדת במשקל יותר מבני 20–44 (56% לעומת 48%) ועושים יותר דיאטה (23% לעומת 19%). יהודים רוצים לרזות יותר מערבים (54% לעומת 41%) ועושים יותר דיאטה (22% לעומת 16%).

47% מהעושים דיאטה קיבלו הנחיות לדיאטה מגורם מקצועי כגון רופא, יועץ תזונה או דיאטנית. 31% נעזרו בגורם אחר כגון תוכנית מאורגנת, קבוצת תמיכה, ספרים, אינטרנט או חומר מקצועי, משפחה או מכרים. 15% מבני 20 ומעלה **קיבלו ייעוץ תזונתי מדיאטנית** בשנתיים האחרונות, ו-7% קיבלו ייעוץ לפני יותר משנתיים ועד חמש שנים.

משנת 2010 לא חלו שינויים ניכרים באחוז בעלי עודף משקל (49%), באחוז המעוניינים לרדת במשקל (54%) ובאחוז העושים דיאטה (21%).

הרגלי אכילה ותזונה

הרגלי אכילה¹²

41% מבני 20 ומעלה אוכלים **לפחות 3 מנות ירק ביום**. האחוז גבוה יותר בקרב נשים לעומת גברים, בקרב יהודים לעומת ערבים ובקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה מ-2,000 ש"ח לעומת הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח.

45% אוכלים **לפחות 2 מנות פרי ביום**. האחוז גבוה יותר בקרב בני 65 ומעלה לעומת בני 20–64 ובקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה מ-2,000 ש"ח לעומת הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח.

¹² המלצות לתזונה ים-תיכונית ראו [באתר משרד הבריאות](#).

31% אוכלים מאכלים המכילים דגנים מלאים לפחות פעמיים ביום. האחוז גבוה יותר בקרב ערבים לעומת יהודים ובקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח לעומת הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-2,000 ש"ח.

38% שותים לפחות 3 כוסות משקה ממותק ביום. האחוז גבוה בקרב גברים לעומת נשים, בקרב בני 20–64 לעומת בני 65 ומעלה ובקרב ערבים לעומת יהודים. 17% שותים לפחות 5 כוסות משקה ממותק ביום.

60% אוכלים קטניות לפחות פעמיים בשבוע: האחוז גבוה בקרב גברים לעומת נשים ובקרב ערבים לעומת יהודים.

29% אוכלים דגים לפחות פעמיים בשבוע: האחוז גבוה בקרב יהודים לעומת ערבים ובקרב חרדים לעומת חילונים.

26% אוכלים בשר אדום או בשר מעובד לפחות 3 פעמים בשבוע. האחוז גבוה בקרב גברים לעומת נשים, בקרב בני 20–64 לעומת בני 65 ומעלה ובקרב ערבים לעומת יהודים.

לוח ב. בני 20 ומעלה, לפי הרגלי אכילה ולפי תכונות נבחרות, 2017

אחוזים

הרגלי אכילה בשבוע			הרגלי אכילה ביום					
בשר אדום או מעובד לפחות 3 פעמים	דגים לפחות פעמיים	קטניות לפחות פעמיים	לפחות 3 כוסות משקה ממותק	מאכלים מדגנים מלאים לפחות פעמיים	לפחות 2 מנות פרי	לפחות 3 מנות ירק		
25.6	29.0	60.1	38.1	31.0	44.8	41.0	סך הכל	
32.2	30.4	65.5	43.8	30.8	43.4	38.4	גברים	מין
19.2	27.6	55.0	32.8	31.8	46.0	43.5	נשים	
27.6	27.4	60.8	40.6	29.5	43.0	40.8	64–20	גיל
15.8	36.3	56.9	26.2	32.2	50.2	42.0	65 ומעלה	
20.6	33.5	57.4	34.9	24.5	44.2	44.3	יהודים	קבוצת אוכלוסייה
45.8	7.5	74.8	51.2	55.2	46.7	27.5	ערבים	
28.4	24.9	62.8	49.2	41.0	38.6	29.6	עד 2,000 ש"ח	הכנסה ממוצעת (ברוטו לחודש) לנפש
24.6	29.3	59.6	35.5	28.6	47.6	44.4	מעל 2,000 ש"ח	במשק הבית

הרגלי תזונה

79% מבני 20 ומעלה משתמשים בשמן זית כשמן העיקרי בתוספת למזון, כגון בסלט, ו-41% משתמשים בו כשמן עיקרי בבישול או בטיגון.¹³ ערבים משתמשים בשמן זית יותר מיהודים.

42% מבני 20 ומעלה בודקים רכיבים או סימון תזונתי על אריזות מוצרי המזון, והרגלי התזונה של 39% מושפעים ממחקרים ומפרסומים לגבי תזונה בריאה. האחוזים גבוהים יותר בקרב נשים לעומת גברים, בקרב יהודים לעומת ערבים, בקרב בני 20–64 לעומת בני 65 ומעלה ובקרב בעלי תעודה אקדמית לעומת חסרי תעודת בגרות.

לוח ג. בני 20 ומעלה, לפי הרגלי תזונה ולפי תכונות נבחרות, 2017

אחוזים

הרגלי התזונה שלהם מושפעים ממחקרים ומפרסומים לגבי תזונה בריאה	בודקים רכיבים או סימון תזונתי על אריזות מוצרי המזון	משתמשים בשמן זית		סך הכל	
		בשמן זית עיקרי בבישול או בטיגון	בשמן זית עיקרי כתוספת לסלט		
39.1	42.1	41.0	79.3		
34.8	36.6	40.9	78.0	גברים	מין
43.2	47.4	41.1	80.6	נשים	
40.2	43.3	42.1	79.9	64–20	גיל
33.8	36.7	36.0	76.5	65 ומעלה	
42.0	46.6	39.0	75.8	יהודים	קבוצת אוכלוסייה
27.4	24.2	51.4	96.7	ערבים	
31.3	32.0	36.6	79.2	עד 2,000 ש"ח	הכנסה ממוצעת (ברוטו לחודש)
42.9	45.3	42.5	81.1	מעל 2,000 ש"ח	לנפש במשק הבית

5. פעילות גופנית

עושים פעילות גופנית

30% מבני 20 ומעלה (כ-1.7 מיליון איש) דיווחו כי בשלושת החודשים האחרונים הם עשו פעילות גופנית בקביעות, לפחות 10 דקות ברצף, לפחות שלוש פעמים בשבוע: האחוז גבוה יותר בקרב גברים לעומת נשים (34% ו-27%) ובקרב יהודים לעומת ערבים (33% ו-16%). אחוז העושים פעילות גופנית בקביעות עולה ככל שהגיל עולה (28% מבני 20–44 לעומת 36% מבני 65 ומעלה), ככל שמידת הדתיות יורדת (30% מהדתיים ומהחרדים לעומת 36% מהחילונים), ככל שההשכלה

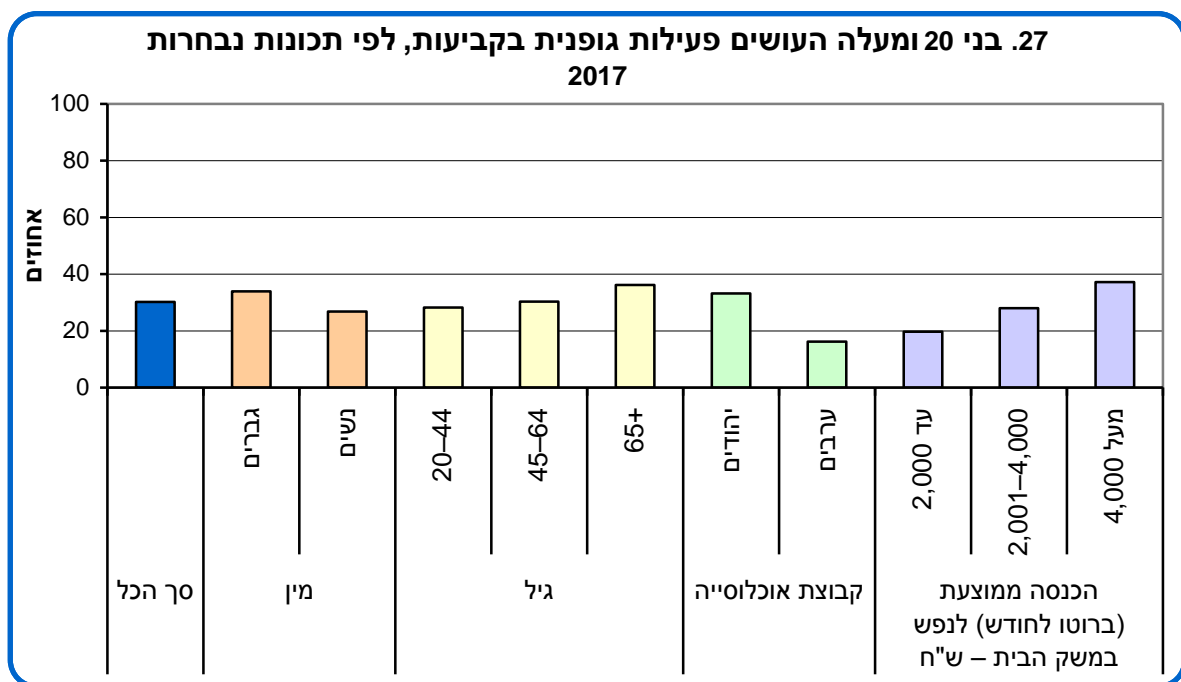
¹³ משרד הבריאות ממליץ לצרוך שמנים מהצומח, ובעיקר שמן זית, שמן קנולה, אבוקדו, אגוזים, שקדים, גרעינים ללא המלחה (כגון גרעיני חמנייה ודלעת) וטחינה גולמית משומשום מלא.

גבוהה יותר (20% מחסרי תעודת בגרות לעומת 35% מבעלי תעודה אקדמית) וככל שההכנסה גבוהה יותר (20% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח לעומת 37% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח).

32% מהמעריכים שמצב בריאותם טוב מאוד או טוב עושים פעילות גופנית, לעומת 20% מהמעריכים שמצב בריאותם לא כל כך טוב או כלל לא טוב.

אחוז העושים פעילות גופנית בקביעות גבוה יותר בקרב בעלי משקל תקין (32%) ובקרב בעלי עודף משקל (33%) לעומת בעלי תת-משקל (21%) ובעלי השמנה או השמנת יתר (26%).

אחוז העושים פעילות גופנית בקביעות לא השתנה שינוי ניכר בהשוואה לשנת 2010 (31%).

סוגי פעילות גופנית

נהוג להבחין בין שלושה סוגים של פעילות גופנית: פעילות מאומצת, פעילות מתונה ופעילות לחיזוק שרירים. **פעילות גופנית מאומצת** היא פעילות הגורמת להזעה רבה ולעלייה גדולה בקצב פעימות הלב כגון ריצה, פעילות אירובית; **פעילות גופנית מתונה** היא פעילות הגורמת להזעה קלה ולעלייה קטנה בקצב פעימות הלב כגון הליכה, רכיבה לא מהירה על אופניים, שחייה לא מהירה; **פעילות גופנית לחיזוק שרירים** היא פעילות המיועדת לחיזוק ולבנייה של שרירי הגוף כגון התעמלות, עיצוב הגוף, הרמת משקולות.

פעילות גופנית בהתאם להמלצות¹⁴

ארגון הבריאות העולמי (WHO) ומשרד הבריאות ממליצים לבני 18–64 לעשות פעילות גופנית מאומצת לפחות 75 דקות בשבוע, או פעילות גופנית מתונה לפחות 150 דקות בשבוע, לפחות 10 דקות ברצף, או לשלב ביניהן. 32% מבני 20 ומעלה דיווחו כי הם עושים פעילות גופנית בהתאם להמלצות האלה: גברים יותר מנשים (37%-27%); יהודים יותר מערבים (35%-17%); בני 20–44 יותר מבני 65 ומעלה (34%-29%); בעלי תעודה אקדמית יותר מחסרי תעודת בגרות (40%-16%); הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח יותר מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח (42%-17%).

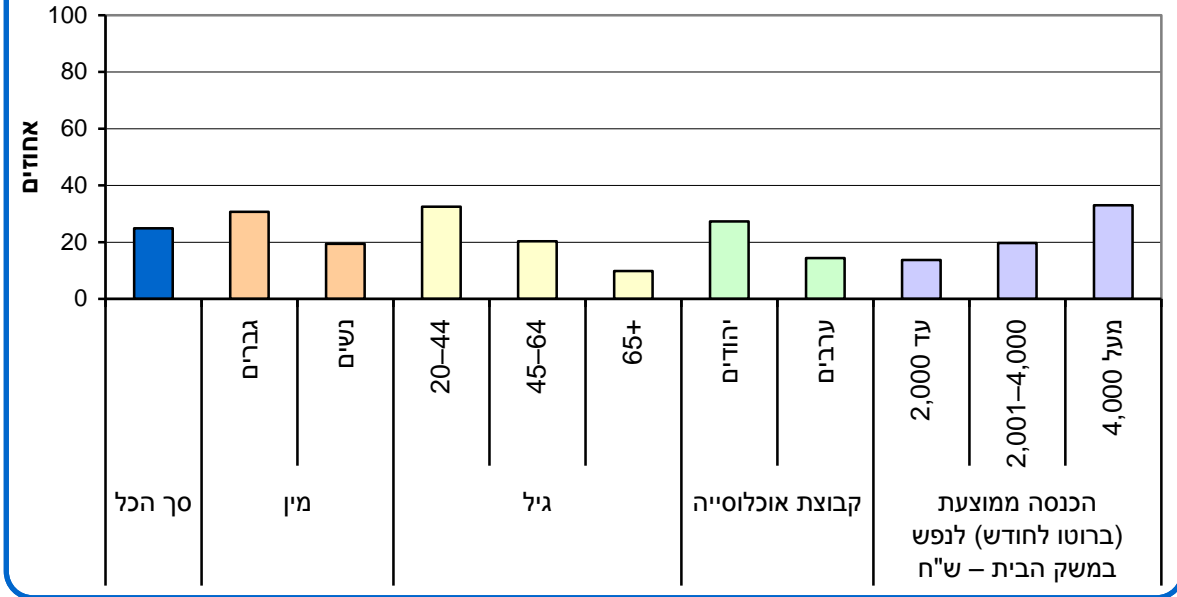
פעילות גופנית מאומצת

26% מבני 20 ומעלה (כ-1.4 מיליון איש) דיווחו כי בשלושת החודשים האחרונים הם עשו פעילות גופנית מאומצת לפחות 10 דקות ברצף, לפחות פעם בשבוע – גברים יותר מנשים (31%-19%); בני 20–44 יותר מבני 65 ומעלה (33%-10%); יהודים יותר מערבים (27%-14%); חילונים יותר מחרדים (31%-16%); בעלי תעודה אקדמית יותר מחסרי תעודת בגרות (33%-15%); הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח יותר מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח (33%-14%).

13% עשו פעילות גופנית מאומצת עד פעמיים בשבוע. 12% עשו פעילות גופנית מאומצת לפחות שלוש פעמים בשבוע: גברים יותר מנשים; בני 20–44 יותר מבני 65 ומעלה; יהודים יותר מערבים. 19% (כמיליון איש) עשו פעילות גופנית מאומצת יותר מ-75 דקות בשבוע: גברים יותר מנשים (24%-14%); בני 20–44 יותר מבני 65 ומעלה (25%-7%); יהודים יותר מערבים (21%-11%); חילונים יותר מחרדים (25%-10%). עוד 6% עשו פעילות מאומצת עד 75 דקות בשבוע. אחוז העושים פעילות גופנית מאומצת לא השתנה שינוי ניכר בהשוואה לשנת 2010 (25%).

¹⁴ ראו [אתר ארגון הבריאות העולמי \(WHO\)](#); [אתר משרד הבריאות](#).

28. בני 20 ומעלה העושים פעילות גופנית מאומצת, לפי תכונות נבחרות
2017

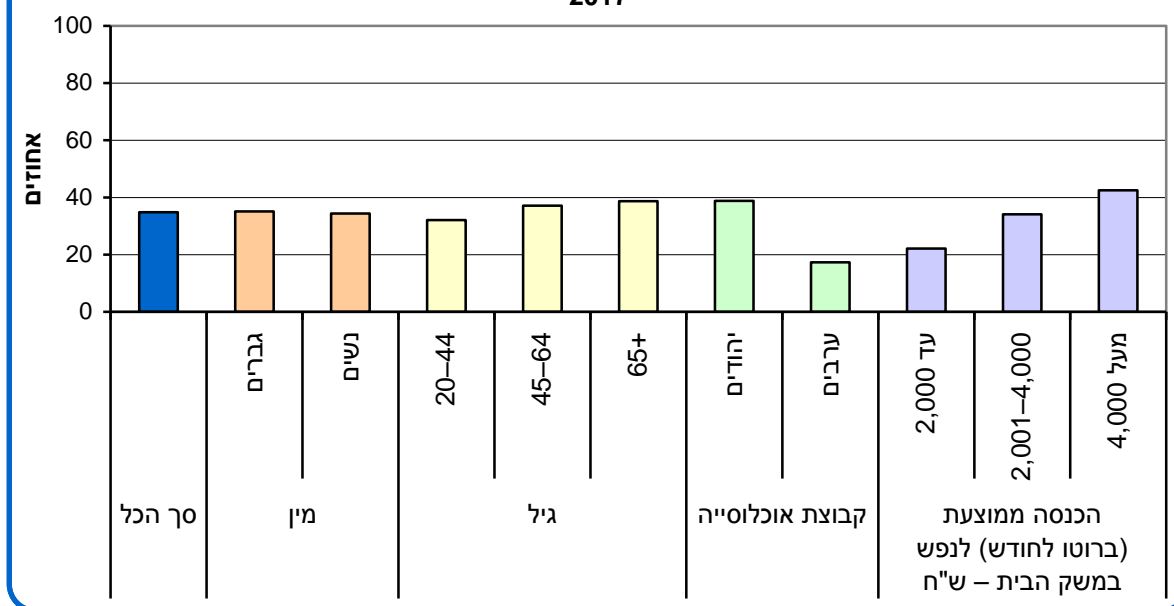
פעילות גופנית מתונה

36% מבני 20 ומעלה (כ-1.9 מיליון איש) דיווחו כי בשלושת החודשים האחרונים הם **עשו פעילות גופנית מתונה** לפחות 10 דקות ברצף, לפחות פעם בשבוע – 39% מבני 65 ומעלה לעומת 32% מבני 20-44; 39% מהיהודים לעומת 17% מהערבים. אחוז העושים פעילות גופנית מתונה עולה ככל שההשכלה גבוהה יותר (26% מחסרי תעודת בגרות לעומת 43% מבעלי תעודת אקדמית) וככל שההכנסה גבוהה יותר (22% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח לעומת 43% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח).

17% עשו פעילות גופנית מתונה עד פעמיים בשבוע, ו-19% נוספים עשו פעילות גופנית מתונה **לפחות שלוש פעמים בשבוע**. 20% עשו פעילות גופנית מתונה עד שעתיים וחצי בשבוע, ו-15% עשו פעילות גופנית מתונה יותר מ-150 דקות בשבוע.

אחוז העושים פעילות גופנית מתונה כמעט לא השתנה בהשוואה לשנת 2010 (37%).

29. בני 20 ומעלה העושים פעילות גופנית מתונה, לפי תכונות נבחרות
2017

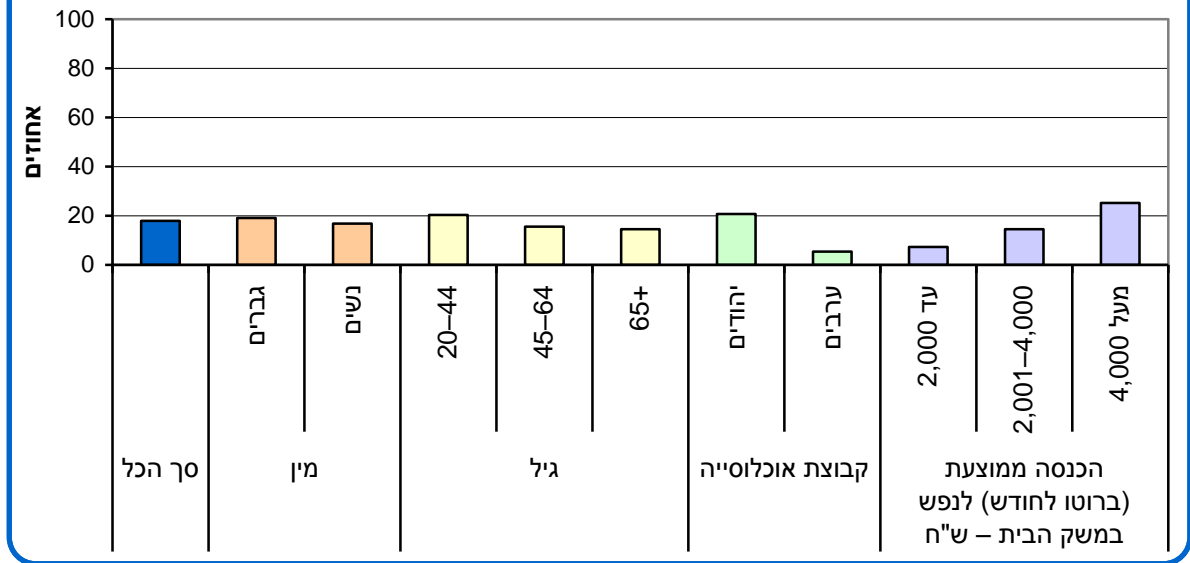
פעילות גופנית לחיזוק שרירים

18% מבני 20 ומעלה (כ-980 אלף איש) דיווחו כי בשלושת החודשים האחרונים הם עשו פעילות גופנית לחיזוק שרירים לפחות 10 דקות ברצף, לפחות פעם בשבוע – 20% מבני 20-44 ו-15% מבני 65 ומעלה; 21% מהיהודים לעומת 5% מהערבים. אחוז העושים פעילות גופנית לחיזוק שרירים עולה ככל שמידת הדתיות יורדת (9% מהחרדים לעומת 24% מהחילונים), ככל שההשכלה גבוהה יותר (10% מחסרי תעודת בגרות לעומת 24% מבעלי תעודה אקדמית) וככל שההכנסה גבוהה יותר (7% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח לעומת 25% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח).

10% עשו פעילות גופנית לחיזוק שרירים עד פעמיים בשבוע, ו-8% נוספים עשו פעילות גופנית לחיזוק שרירים לפחות שלוש פעמים בשבוע.

אחוז העושים פעילות גופנית לחיזוק שרירים כמעט לא השתנה בהשוואה לשנת 2010 (17%).

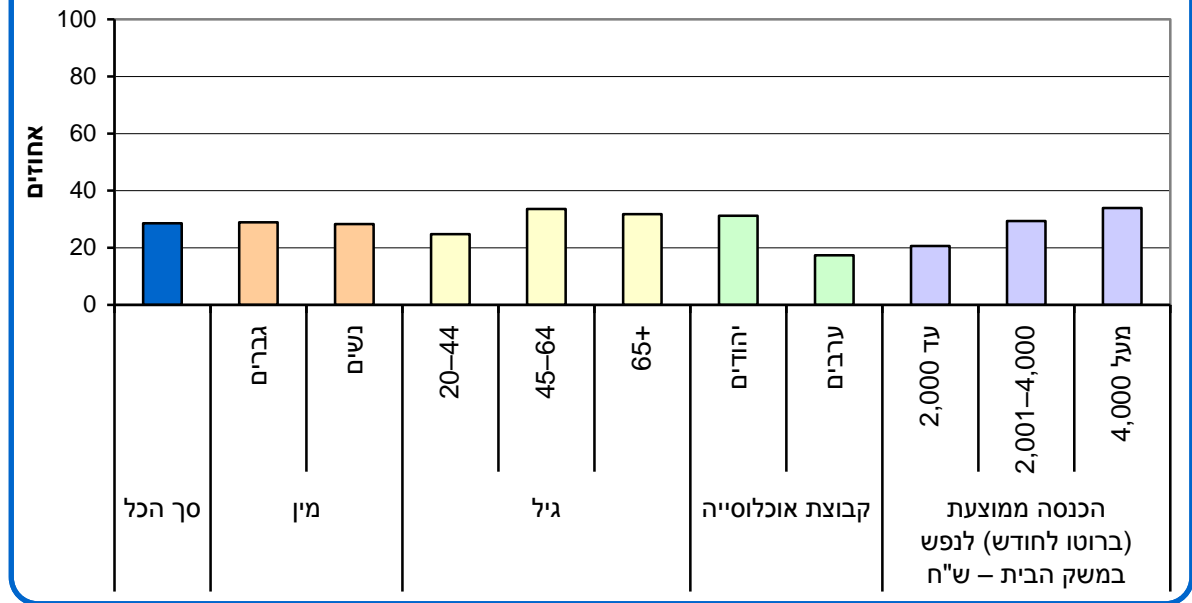
**30. בני 20 ומעלה העושים פעילות גופנית לחיזוק שרירים,
לפי תכונות נבחרות
2017**

הליכה כפעילות גופנית

29% מבני 20 ומעלה דיווחו כי בשלושת החודשים האחרונים הם הלכו לצורך פעילות גופנית, כפעילות גופנית עיקרית. אחוז ההולכים לצורך פעילות גופנית דומה בקרב גברים ונשים. בני 45 ומעלה הולכים יותר מבני 20-44 (33% ו-25%). אחוז ההולכים לצורך פעילות גופנית עולה ככל שמידת הדתיות עולה (29% מהחילונים לעומת 35% מהחרדים) וככל שההכנסה גבוהה יותר (21% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח לעומת 34% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח). אחוז ההולכים כפעילות גופנית עיקרית גבוה יותר בקרב בעלי השכלה על-תיכונית מבקרב חסרי תעודה על-תיכונית (33% ו-24%).

31. בני 20 ומעלה ההולכים לצורך פעילות גופנית, לפי תכונות נבחרות
2017

סוגים נוספים של פעילות גופנית

13% מבני 20 ומעלה (כ-730 אלף איש) דיווחו כי הפעילות הגופנית העיקרית שלהם היא התעמלות (כגון יוגה, פילטיס). האחוז גבוה יותר בקרב יהודים לעומת ערבים (16% ו-3%), בקרב חילונים לעומת חרדים (17% ו-12%), בקרב בעלי תעודה אקדמית לעומת חסרי תעודה על השכלה כלשהי (20% ו-6%) ובקרב הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח לעומת הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח (18% ו-7%). 13% (כ-710 אלף איש) מתאמנים במכשירי כושר, 12% (כ-660 אלף איש) רצים, ו-18% (כ-990 אלף איש) עושים פעילות גופנית אחרת כגון שחייה (6%), כדורגל או כדורסל (4%), אופניים (4%), טניס, ריקוד או ספורט ימי.

מקום הפעילות הגופנית

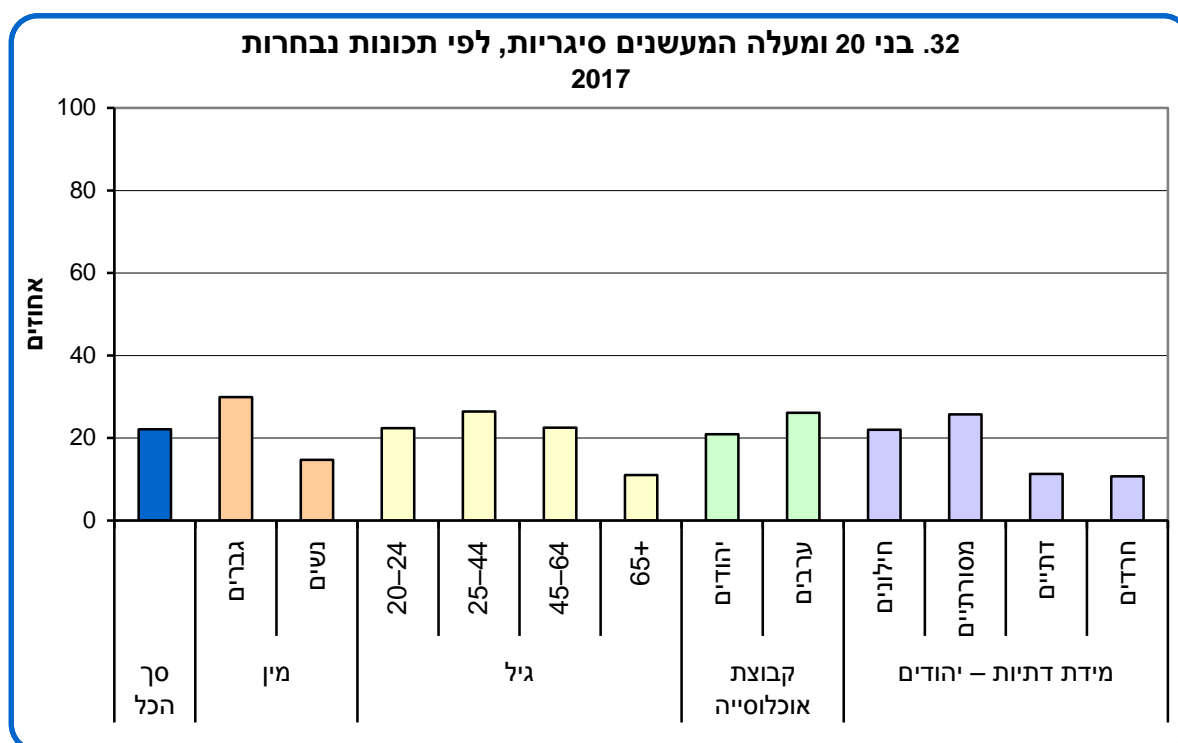
20% מבני 20 ומעלה מתאמנים **ברחוב או בפארק**: גברים יותר מנשים (23% ו-18%), יהודים יותר מערבים (23% ו-10%), חרדים יותר מחילונים (30% ו-20%) ובעלי תעודה אקדמית יותר מחסרי תעודה על השכלה כלשהי (22% ו-16%). 18% מתאמנים **במקום ייעודי סגור** כגון אולם, סטודיו, חדר כושר. האחוז גבוה יותר בקרב בני 20-44 לעומת בני 45 ומעלה (21% ו-15%), בקרב יהודים לעומת ערבים (20% ו-9%), בקרב חילונים לעומת חרדים (24% ו-8%) ובקרב בעלי תעודה אקדמית לעומת חסרי תעודת בגרות (24% ו-10%). 13% מתאמנים **במקום אחר** כגון בבית (6%), בחיק הטבע או בחוף (4%), בבריכה או בים (3%).

6. עישון

23% מבני 20 ומעלה (כ-1.3 מיליון איש) מעשנים כיום בתדירות כלשהי סיגריה, סיגר, מקטרת או נרגילה.

עישון סיגריות

22% מבני 20 ומעלה (כ-1.2 מיליון איש) מעשנים לפחות סיגריה אחת ביום (24% ב-2010). אחוז המעשנים סיגריות בקרב גברים כפול מבקרב נשים (30% ו-15%). האחוז גבוה בקרב בני 20–44 לעומת בני 65 ומעלה (26% ו-11%) ובקרב ערבים לעומת יהודים (26% ו-21%). 48% מהגברים הערבים מעשנים, לעומת 26% מהגברים היהודים ו-5% מהנשים הערביות. אצל היהודים אחוז המעשנים בקרב מסורתיים וחילונים (26% ו-22%, בהתאמה) גבוה מבקרב דתיים וחרדים (11%). חסרי תעודה על השכלה כלשהי מעשנים פי שניים ויותר מבעלי תעודה אקדמית (27% ו-13%). מתוך המעשנים 46% מעשנים יותר מ-10 סיגריות ביום (55% ב-2010): 53% מהגברים לעומת 32% מהנשים; 37% מבני 20–44 לעומת 54% מבני 45 ומעלה; 41% מהיהודים לעומת 64% מהערבים. 10% מהמעשנים מעשנים יותר מ-20 סיגריות ביום.

גיל התחלת העישון

24% מהמעשנים התחילו לעשן לפני גיל 16, 23% התחילו בגיל 16-17, 24% – בגיל 18-19, ו-30% התחילו לעשן בגיל 20 ומעלה. 27% מהגברים התחילו לעשן לפני גיל 16, לעומת 17% מהנשים. 27% מהגברים התחילו לעשן לאחר גיל 20, לעומת 35% מהנשים. 33% מבני 20-24 התחילו לעשן לפני גיל 16, לעומת 20% מבני 65 ומעלה. 30% מהמעשנים הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש היא עד 2,000 ש"ח התחילו לעשן לפני גיל 16, לעומת 23% מהמעשנים הגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-2,000 ש"ח. 47% מהיהודים התחילו לעשן לפני גיל 18, ו-26% התחילו בגיל 18-19. 45% מהערבים התחילו לעשן לפני גיל 18, ו-16% התחילו בגיל 18-19.

ניסיון להפסקת העישון

20% מהמעשנים מנסים כיום להפסיק לעשן (22% ב-2010), 37% ניסו להפסיק לעשן בעבר, ו-42% לא ניסו כלל להפסיק לעשן. 23% מהגברים המעשנים מנסים כיום להפסיק לעשן, לעומת 15% מהנשים המעשנות. 50% מהנשים המעשנות לא ניסו כלל להפסיק לעשן, לעומת 39% מהגברים המעשנים. 21% מבני 20-64 המעשנים מנסים להפסיק לעשן, לעומת 13% מבני 65 ומעלה המעשנים.

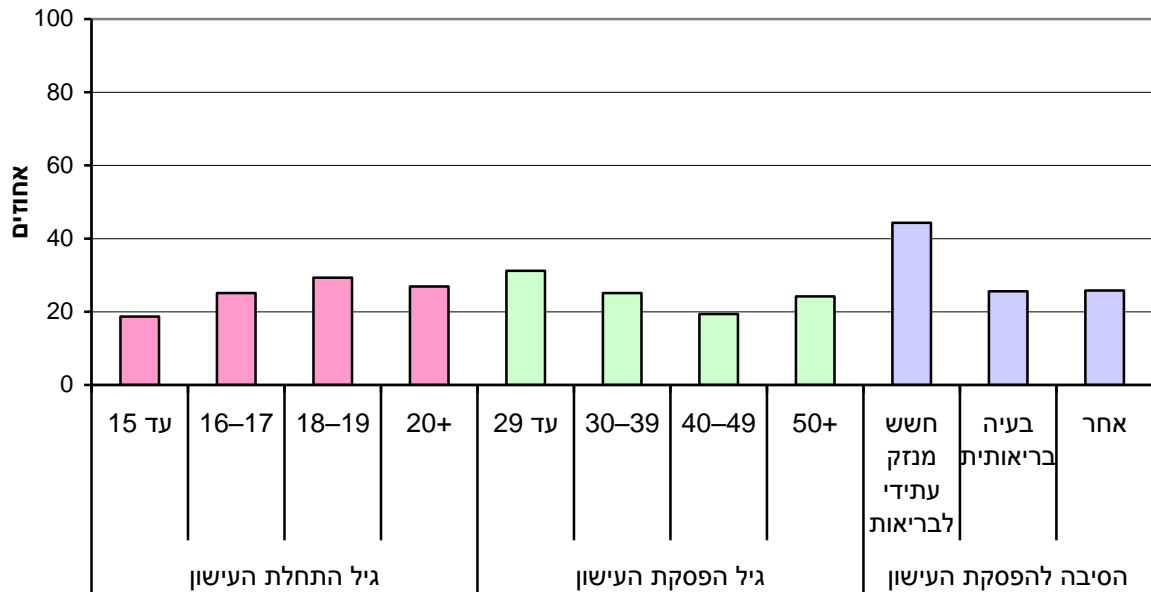
עישנו בעבר ואינם מעשנים כיום

19% מבני 20 ומעלה עישנו בעבר ואינם מעשנים כיום: 24% מהגברים ו-14% מהנשים; 21% מהיהודים ו-7% מהערבים; 25% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח לעומת 11% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח. 52% ממי שעישנו בעבר עישנו יותר מ-10 סיגריות ביום, ו-20% עישנו יותר מ-20 סיגריות ביום. 19% ממי שעישנו בעבר התחילו לעשן לפני גיל 16, 25% התחילו בגיל 16-17, 29% – בגיל 18-19, ו-27% התחילו לעשן בגיל 20 ומעלה. 31% ממי שעישנו בעבר הפסיקו לעשן לפני גיל 30, 25% הפסיקו לעשן בגיל 30-39, 19% הפסיקו בגיל 40-49, ו-24% הפסיקו לעשן בגיל 50 ומעלה.

סיבות להפסקת העישון

26% ממי שעישנו בעבר הפסיקו לעשן בגלל בעיה בריאותית: 39% מבני 65 ומעלה לעומת 13% מבני 20-44. 44% הפסיקו לעשן בשל חשש מנזק עתידי לבריאותם או לבריאות בני משפחתם: 47% מהגברים ו-39% מהנשים. 26% הפסיקו לעשן מסיבה אחרת כגון לחץ מצד המשפחה או הסביבה, בעיה אסתטית, הוצאה כספית גבוהה או היריון: 21% מהגברים ו-33% מהנשים. 7% ממי שהפסיקו לעשן השתתפו בסדנה או קיבלו ייעוץ להפסקת העישון במסגרת קופת החולים.

33. בני 20 ומעלה שעישנו בעבר,
לפי גיל ההתחלה וההפסקה של העישון וסיבת ההפסקה
2017

חשיפה לעישון של אחרים (עישון פסיבי)

66% מבני 20 ומעלה נחשפו לעישון של אחרים במידה כלשהי בחודש האחרון (71% ב-2010):
30% נחשפו לעישון לעיתים קרובות, ו-36% – מדי פעם או לעיתים רחוקות. אחוז גבוה של נחשפים לעישון של אחרים נמצא בקרב המעשנים (88%) לעומת מי שאינם מעשנים (60%).

גברים נחשפים לעישון של אחרים יותר מנשים (72% ו-60%), וצעירים נחשפים לעישון יותר ממבוגרים: 76% מבני 20-44, 64% מבני 45-64, ו-40% מבני 65 ומעלה. ערבים נחשפים לעישון יותר מיהודים (74% ו-64%), ובעלי תעודת בגרות כתעודה הגבוהה ביותר נחשפים לעישון יותר מבעלי תעודה אקדמית (77% ו-60%).

19% מבני 20 ומעלה נחשפו לעישון של אחרים בבית, 25% נחשפו אליו בעבודה, 22% – אצל חברים, 22% – באירועים ובמקומות ציבוריים סגורים, ו-26% נחשפו לעישון במקומות ציבוריים פתוחים.¹⁵

¹⁵ האחוזים מסתכמים ביותר מ-100% כיוון שבשאלה היה אפשר לבחור ביותר ממקום אחד.

7. ביטוחי בריאות

מבוטחים בקופות החולים

כמחצית מבני 20 ומעלה (53%) מבוטחים בשירותי בריאות כללית, ורבע (25%) – במכבי שירותי בריאות. השאר מבוטחים בקופת חולים מאוחדת ובלאומית שירותי בריאות.¹⁶

52% מהמבוטחים בשירותי בריאות כללית הם בני 20–44, 27% הם בני 45–64, ו-21% בני 65 ומעלה. בקרב מבוטחי מכבי ומאוחדת אחוז בני 65 ומעלה נמוך יותר (14%).

רוב בני 20 ומעלה מבוטחים בשירותי בריאות כללית. אחוז הערבים המבוטחים בקופה זו גבוה מאחוז היהודים (71% ו-50%). 29% מהיהודים ו-8% מהערבים מבוטחים במכבי.

ביטוחי בריאות משלימים ופרטיים

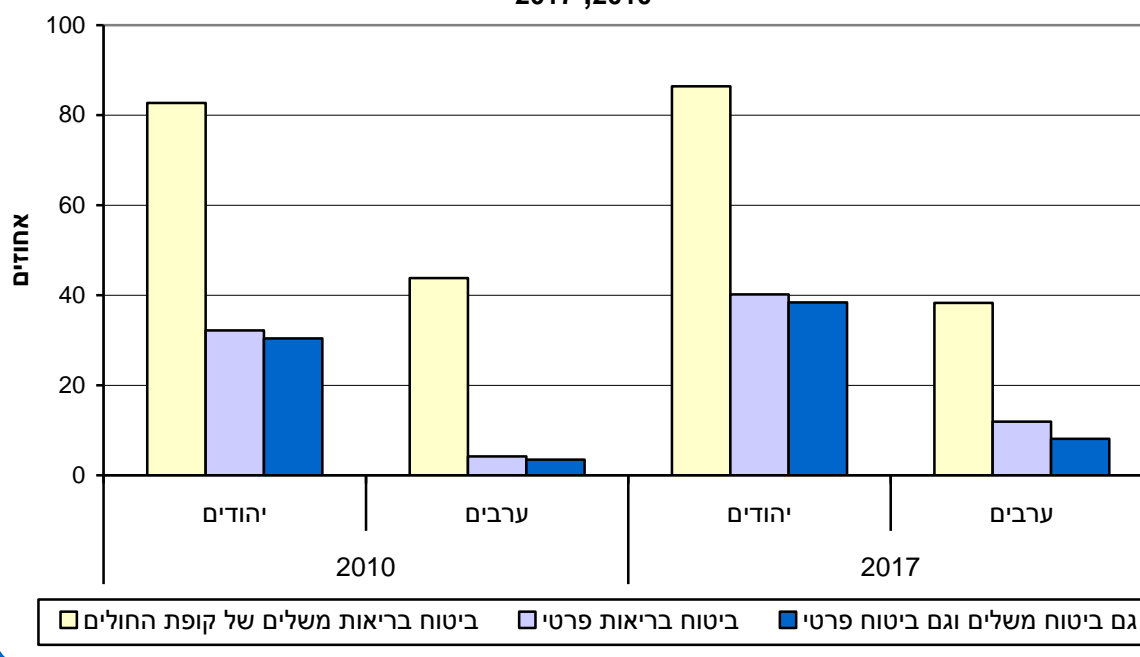
ל-77% מבני 20 ומעלה יש ביטוח בריאות משלים של קופת החולים (76% ב-2010): ל-86% מהיהודים ול-38% מהערבים. בהשוואה לשנת 2010 אחוז בעלי ביטוח משלים עלה מעט בקרב היהודים וירד בקרב הערבים (83% ו-44%, בהתאמה).

ל-35% מהאוכלוסייה יש ביטוח בריאות פרטי שלא במסגרת קופת חולים: ל-40% מהיהודים ול-12% מהערבים. בהשוואה לשנת 2010 ניכרת עלייה באחוז בעלי ביטוח פרטי (מ-27%) הן בקרב היהודים הן בקרב הערבים (32% ו-4%, בהתאמה).

ל-32% מבני 20 ומעלה יש ביטוח בריאות משלים של קופת החולים וגם ביטוח בריאות פרטי: ל-38% מהיהודים ול-8% מהערבים. בשנת 2010 ל-26% היו גם ביטוח משלים של קופת חולים וגם ביטוח פרטי: ל-30% מהיהודים ול-4% מהערבים.

¹⁶ אומדן המבוטחים בקופות החולים מפורט [באתר המוסד לביטוח לאומי ובאתר משרד הבריאות](#).

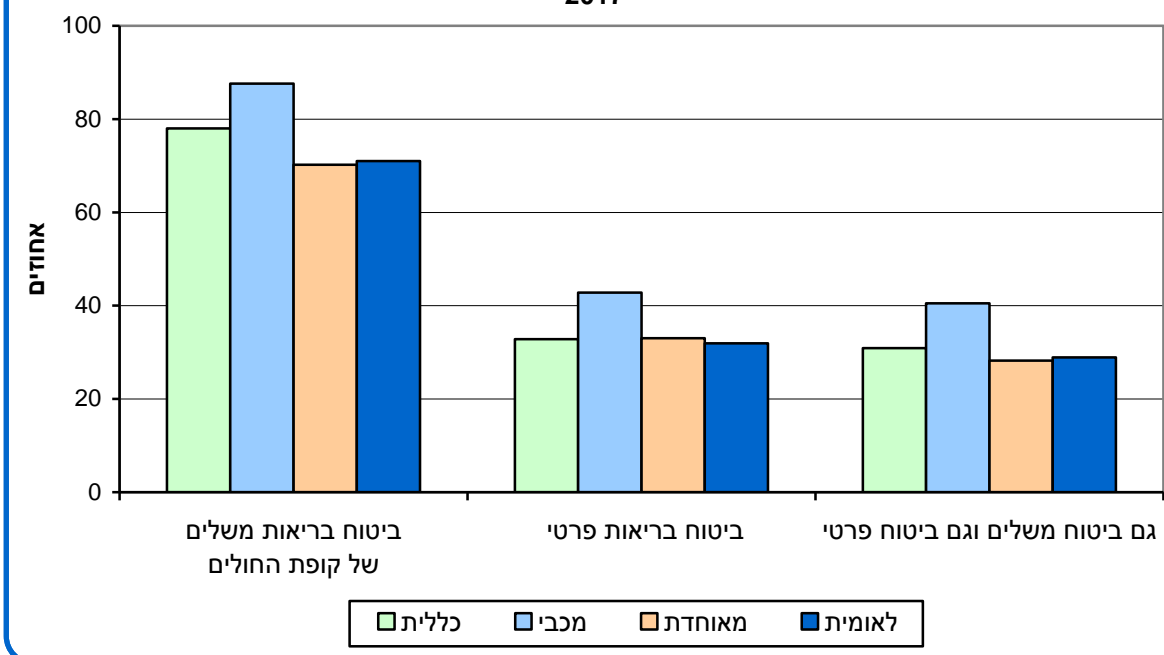
34. בני 20 ומעלה, לפי קבוצת אוכלוסייה וביטוחי בריאות
2017, 2010

אחוז המבוטחים בביטוח בריאות משלים של קופת החולים עולה עם הגיל מ-73% בקרב בני 20–44 ל-85% בקרב בני 65 ומעלה. ל-33% מבני 20–44 יש ביטוח בריאות פרטי, וכך ל-40% מבני 45–65 ול-30% מבני 65 ומעלה. ביטוחי בריאות משלימים וביטוחי בריאות פרטיים שכיחים יותר בקרב בעלי הכנסה גבוהה: ל-90% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח יש ביטוח משלים, ול-53% יש ביטוח פרטי. לעומת זאת, ל-50% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח יש ביטוח משלים, ול-12% יש ביטוח פרטי.

מכבי שירותי בריאות מובילה באחוז המבוטחים שיש להם ביטוח בריאות משלים (88%), ביטוח בריאות פרטי (43%) או שני הביטוחים (41%), ואחריה שירותי בריאות כללית (78%), 33% ו-31% בהתאמה).

35. בני 20 ומעלה המבוטחים בקופת חולים, לפי קופה וביטוחי בריאות
2017

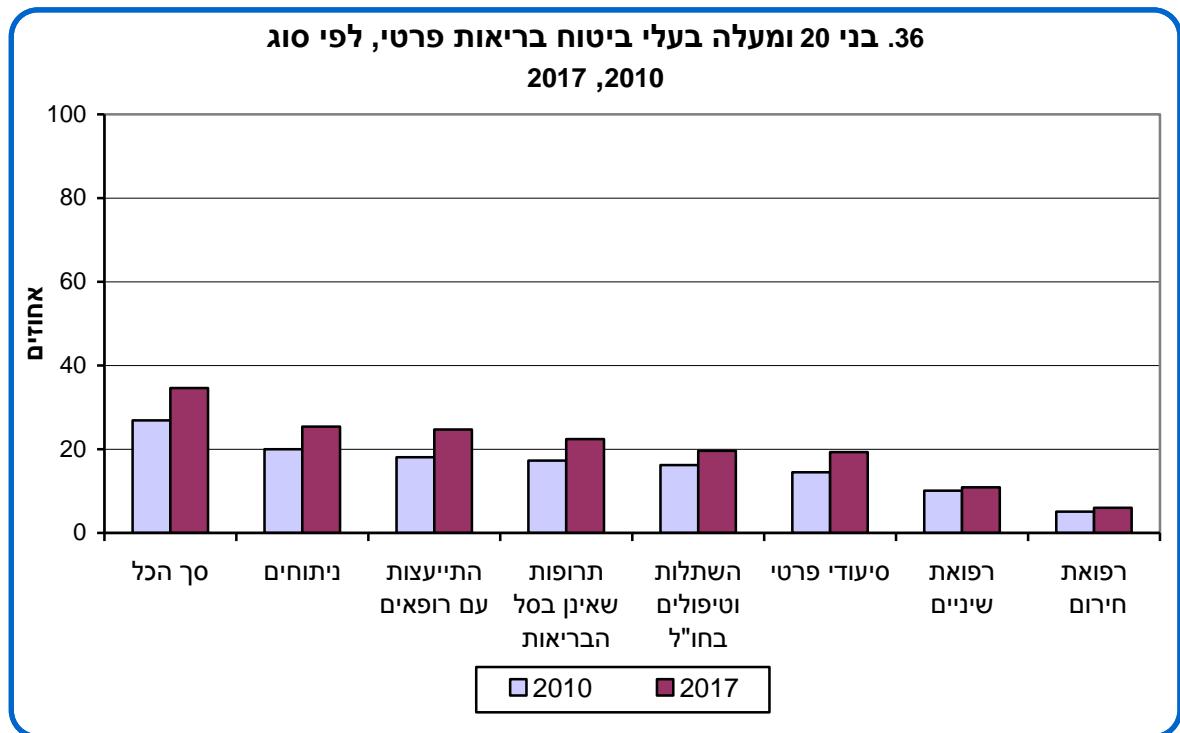
הערכה עצמית של מצב הבריאות וביטוחי בריאות

בקרב המעריכים שמצב בריאותם טוב מאוד או טוב ל-79% יש ביטוח משלים של קופת החולים ול-38% יש ביטוח פרטי, לעומת 70% ו-17%, בהתאמה, בקרב המעריכים שמצב בריאותם לא כל כך טוב או כלל לא טוב.

ביטוחי בריאות פרטיים

ל-25% מבני 20 ומעלה יש ביטוח לניתוחים פרטיים – ל-31% מהיהודים ול-5% מהערבים. ל-25% יש ביטוח להתייעצות עם רופאים: ל-42% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה הממוצעת לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח ול-6% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח. ל-22% יש ביטוח לתרופות שאינן בסל הבריאות: ל-29% מבני 45–64 ול-16% מבני 65 ומעלה. ל-20% יש ביטוח להשתלות וטיפולים בחו"ל: ל-30% מהחילונים ול-11% מהחרדים. ל-19% יש ביטוח סיעודי פרטי: ל-32% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש גבוהה מ-4,000 ש"ח ול-4% מהגרים במשקי בית שבהם ההכנסה לנפש היא עד 2,000 ש"ח. ל-11% יש ביטוח לרפואת שניים: ל-17% מבעלי תעודה אקדמית ול-5% מחסרי תעודת בגרות. ל-6% יש ביטוח לשירותי רפואת חירום: ל-10% מבני 75 ומעלה.

בהשוואה לשנת 2010 נצפתה עלייה בשיעור בעלי ביטוח פרטי לניתוחים (20%), להתייעצות עם רופאים (18%), לתרופות שאינן בסל הבריאות (17%), להשתלות וטיפולים בחו"ל (16%) ולביטוח סיעודי פרטי (15%).

8. חיפוש מידע בנושאי בריאות

48% מבני 20 ומעלה חושבים שאין להם מידע מספיק על זכויותיהם במערכת הבריאות. האחוז גבוה יותר בקרב הערבים (58%). 30% חושבים שיש להם מידע מספיק; 36% מבעלי תעודה אקדמית לעומת 22% מחסרי תעודת בגרות. 21% לא חיפשו מידע על זכויותיהם בשנה האחרונה.

48% מבני 20 ומעלה חיפשו באינטרנט מידע הקשור לבריאות בשלושת החודשים האחרונים: 45% מהגברים ו-51% מהנשים; 52% מהיהודים ו-33% מהערבים; 67% מבעלי תעודה אקדמית ו-25% מחסרי תעודת בגרות. האחוז יורד עם הגיל מ-54% בקרב בני 20-44 ל-32% בקרב בני 65 ומעלה.

43% ממי שחיפשו מידע בנושאי בריאות דיווחו שהם השיגו את המידע הרצוי באופן מלא: 49% מבעלי תעודה אקדמית לעומת 37% מחסרי תעודת בגרות. 50% השיגו מידע חלקי.

57% ממי שחיפשו מידע בנושאי בריאות חיפשו מידע על מחלה או בעיה בריאותית. האחוז עולה בקרב המעריכים שמצב בריאותם לא כל כך טוב או כלל לא טוב (71%). 47% חיפשו מידע על מניעת מחלות, בדיקות ואורח חיים בריא, ו-37% חיפשו מידע על זכויות במערכת הבריאות. 76% חיפשו מידע באמצעות האינטרנט; 32% חיפשו מידע באמצעות רופא או איש צוות רפואי כגון אחות או דיאטנית; 53% חיפשו מידע בדרך אחרת.

מונחים, הגדרות והסברים

אוכלוסיית הסקר

האוכלוסייה הקבועה של מדינת ישראל, בני 20 ומעלה. אוכלוסיית הסקר כוללת גם דיירים במוסדות שאינם טיפוליים, כגון מעונות סטודנטים, מרכזי קליטה ודיור מוגן לאוכלוסייה המבוגרת. עולים חדשים נכללו באוכלוסיית הסקר אם בסוף שנת 2016 הם שהו בארץ שישה חודשים לפחות. **קבוצות שאינן נכללות באוכלוסיית הסקר:** אסירים בבתי סוהר; דיירים במוסדות טיפוליים (כגון בתי אבות ובתי חולים לחולים במחלות כרוניות); תושבי ישראל שבסוף שנת 2016 שהו בחו"ל יותר משנה ברציפות; דיפלומטים ועולים שהגיעו לישראל פחות משישה חודשים לפני סוף שנת 2016; שבטי בדווים ותושבים הגרים מחוץ ליישובים.

צורת יישוב

היישובים נחלקים לשתי קבוצות עיקריות – יישובים עירוניים ויישובים כפריים. ההבחנה ביניהם מבוססת על גודל היישוב (מספר התושבים). **יישובים עירוניים**, שבהם 2,000 תושבים ויותר, מסווגים לתת-קבוצות על פי גודלם (בסוף 2016): **יישובים עירוניים גדולים** כוללים שמונה יישובים שבהם יותר מ-200,000 תושבים: ירושלים, תל אביב-יפו, חיפה, ראשון לציון, פתח תקווה, אשדוד, נתניה ובאר שבע, וכן שבעה יישובים שבהם 100,000–200,000 תושבים: אשקלון, בית שמש, בני ברק, בת ים, חולון, רחובות ורמת גן. ביישובים העירוניים נכללים גם יישובים שבהם 2,000–100,000 תושבים. **יישובים כפריים**, שבהם פחות מ-2,000 תושבים, כוללים קיבוצים, מושבים (כולל מושבים שיתופיים) ויישובים כפריים אחרים.

יישובי פיתוח

ברשימת יישובי הפיתוח נכללים 25 יישובים. **בצפון:** בית שאן, חצור הגלילית, טבריה, יקנעם עילית, כרמיאל, מגדל העמק, מעלות-תרשיחא, נצרת עילית, עכו, עפולה, צפת, קריית שמונה ושלומי. **במרכז ובדרום:** אופקים, אילת, בית שמש, דימונה, יבנה, ירוחם, מצפה רמון, נתיבות, ערד, קריית גת, קריית מלאכי ושדרות.

משק בית

אדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה באופן קבוע ברוב ימות השבוע, ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. משק בית יכול לכלול גם קבוצת אנשים שאינם משפחה.

חזקה בדירה

צורת החזקה על דירה כוללת דירה בבעלות, דירה בשכירות, או חזקה אחרת כגון דירה בדמי מפתח, דיור מוגן, דירה בבעלות של אחרים ללא תשלום כגון דירה של חברי קיבוץ שיתופי, או הסדר אחר.

מספר הילדים במשק הבית

מספר הילדים במשק הבית שגילם 0-17.

צפיפות דיור

מספר הנפשות במשק הבית מחולק במספר החדרים בדירה (כולל חצאי חדרים וסלון, לא כולל מטבח, שירותים וחדר המשמש לעסק בלבד). צפיפות דיור נמוכה – פחות מנפש אחת לחדר; צפיפות בינונית – נפש אחת עד שתי נפשות לחדר; צפיפות גבוהה – יותר משתי נפשות לחדר.

מצב משפחתי

נשואים (כולל נשואים החיים בנפרד), גרושים, אלמנים ורווקים.

קבוצת אוכלוסייה

יש הבחנה בין שתי קבוצות אוכלוסייה: יהודים ואחרים, וערבים. השיוך לקבוצת אוכלוסייה מבוסס על הגדרה עצמית של הנדגם על דתו, דיווחו על ארץ הלידה שלו ושל אביו והדת ביישוב מגוריו.

יהודים ואחרים

כולל יהודים, נוצרים המתגוררים ביישובים יהודיים, נוצרים המתגוררים ביישובים מעורבים ושארץ הלידה שלהם או של אביהם אינה ערבית; חסרי סיווג דת ובני דת אחרת לפי הגדרתם.

ערבים

כולל מוסלמים, דרוזים, נוצרים המתגוררים ביישובים לא-יהודיים, נוצרים המתגוררים ביישובים מעורבים שארץ הלידה שלהם או של אביהם ערבית. ערביי מזרח ירושלים נכללים באוכלוסיית הסקר.

עולי 1990 ואילך

כולל יהודים ואחרים בלבד, שעלו לישראל בשנת 1990 או לאחר מכן.

מידת דתיות

יהודים: חרדים; דתיים; מסורתיים (מסורתיים-דתיים ומסורתיים-לא כל כך דתיים); לא דתיים, חילונים.

בני דתות אחרות (מוסלמים, נוצרים ודרוזים): דתיים מאוד; דתיים; לא כל כך דתיים; לא דתיים.

השכלה

הנתונים מבוססים על דיווח הנדגם על מוסד הלימודים האחרון ועל תעודת ההשכלה או התואר הגבוהים ביותר שקיבל בבית ספר או במסגרת המקנה תעודה רשמית (לא כולל תעודת סיום קורס, השתלמות וכד').

למדו

- מי שלמדו במוסד לימודים כלשהו. קבוצה זו מחולקת לפי התעודה הגבוהה ביותר שהתקבלה:
1. תעודת סיום בית ספר יסודי או חטיבת ביניים, או ללא תעודה (כולל מי שלמדו ולא קיבלו תעודה כלשהי)
 2. תעודת סיום בית ספר תיכון (שאינה תעודת בגרות)
 3. תעודת בגרות
 4. תעודת סיום מוסד על-תיכון (שאינה תעודה אקדמית)
 5. תעודה אקדמית – תואר אקדמי ראשון (B.A. או תואר מקביל), תואר אקדמי שני (M.A. או תואר מקביל, כולל דוקטור לרפואה), תואר אקדמי שלישי (PH.D. או תואר מקביל)
 6. תעודה אחרת – שאינה אחת מהמפורטות לעיל.

תעסוקה

מועסקים

אנשים שעבדו לפחות שעה אחת בשבוע הקובע (השבוע שהסתיים בשבת שלפני מועד הריאיון) בעבודה כלשהי תמורת שכר, רווח או תמורה אחרת; עובדים בקיבוצים (בשירותים ובענפים אחרים); בני משפחה שעבדו 15 שעות או יותר ללא תשלום; מי שנעדרו זמנית מעבודתם; אנשי צבא קבע. משנת 2013 גם חיילים בשירות חובה נכללים במועסקים.

בלתי מועסקים

אנשים שלא עבדו כלל (אף לא שעה אחת) בשבוע הקובע, שחיפשו עבודה באופן פעיל בארבעת השבועות שקדמו לשבוע הקובע, והיו יכולים להתחיל לעבוד בשבוע הקובע לו הוצעה להם עבודה מתאימה ("זמינות לעבודה").

בכוח העבודה

בני 20 ומעלה שהיו "מועסקים" או "בלתי מועסקים" בשבוע הקובע, לפי ההגדרות המפורטות לעיל.

אינם בכוח העבודה

בני 20 ומעלה שלא היו "מועסקים" או "בלתי מועסקים" בשבוע הקובע. כולל תלמידים; מתנדבים ללא תמורה כספית; עקרות בית שלא עבדו אף שעה אחת מחוץ למשק הבית; מי שאינם מסוגלים לעבוד; מי שחיים מקצבה, מפנסיה, מרנטה וכו'; מי שלא עבדו אף שעה אחת בשבוע הקובע.

מעמד בעבודה

המועסקים מחולקים לשלוש קבוצות:

שכירים – מועסקים שעבדו אצל אדם אחר תמורת שכר יומי, חודשי, קבלני או בתמורה אחרת כלשהי, כולל חברי קואופרטיב, אנשי צבא קבע וחייילים בשירות חובה (החל משנת 2013).

עצמאים – בעלי עסק או המקבלים תשלום מלקוחות וכן מנהלי חברה בבעלותם או בשליטתם.

אחר – חברי קיבוץ ובני משפחה העובדים ללא תשלום.

הכנסה

הכנסה אישית ברוטו לחודש (ש"ח) – מבוסס על דיווח המרואיינים על טווח ההכנסה האישית ברוטו לחודש, מכל מקומות העבודה שלהם, לפני ניכוי המס.

הכנסה כוללת (ברוטו/נטו) למשק הבית – ההכנסה (ברוטו/נטו) של כל בני משק הבית מכל המקורות: מעבודה, מפנסיה, מקצבאות, משכר דירה וכד'. מבוסס על דיווח המרואיינים על טווח ההכנסה הכוללת של משק הבית.

הכנסה ממוצעת לנפש במשק הבית ברוטו לחודש (ש"ח) – מבוסס על דיווח המרואיינים על טווח ההכנסה הכוללת ברוטו לחודש, של כל בני משק הבית מכל המקורות, לפני ניכוי המס. לכל משק בית הובא בחשבון הערך שבאמצע הטווח שדווח, והוא חולק במספר הנפשות במשק הבית. ההכנסות לנפש במשק בית קובצו לשלוש קטגוריות: הכנסה נמוכה – עד 2,000 ש"ח לחודש; הכנסה בינונית – 2,001–4,000 ש"ח לחודש; הכנסה גבוהה – מעל 4,000 ש"ח לחודש.

תקנון לגיל

בשל הקשר המובהק בין הגיל למצב הבריאות, נעשה תקנון (סטנדרטיזציה) לגיל בחלק מהעמודות בלוחות בנושא בריאות. התקנון לגיל מאפשר השוואה בין קבוצות שונות, הנבדלות בהרכב הגילים בהן. התקנון מבוסס על הרכב הגילים באוכלוסיית הסקר, לפי שלוש קבוצות גיל: 44–20, 45–64, 65 ומעלה.

אדם עם מוגבלות תפקודית חמורה¹⁷

מי שמתקשה קושי רב, או שאינו יכול כלל, לעשות אחת או יותר מהפעולות האלה: לראות, לשמוע, ללכת או לעלות במדרגות, להתלבש או להתרחץ, לזכור או להתרכז.

בדיקות לגילוי מוקדם של מחלות ממאירות

דם סמוי בצואה – בדיקה לגילוי מוקדם של סרטן המעי הגס והחלחולת. משרד הבריאות ממליץ לבני 50–74 (ולבני 40 ומעלה שבקבוצת סיכון) להיבדק פעם בשנה. השאלה הוצגה לבני 40 ומעלה.

קולונוסקופייה – בדיקה לגילוי מוקדם של סרטן המעי הגס והחלחולת. משרד הבריאות ממליץ לבני 40 ומעלה שבקבוצת סיכון להיבדק בהנחיית רופא פעם בחמש שנים. השאלה הוצגה לבני 40 ומעלה.

ממוגרפיה – בדיקה לגילוי סרטן השד. משרד הבריאות ממליץ לבנות 50–74 להיבדק פעם בשנתיים, ולבנות 40 ומעלה שבקבוצת סיכון להיבדק פעם בשנה. השאלה הוצגה לבנות 40 ומעלה.

משטח צוואר הרחם – בדיקה לגילוי סרטן צוואר הרחם (בדיקת PAP). משרד הבריאות ממליץ לבנות 25–65 להיבדק פעם בשלוש שנים. לבנות 35–54 הבדיקה נכללת בסל התרופות. השאלה הוצגה לבנות 25 ומעלה.

חיסון נגד שפעת

משרד הבריאות ממליץ לבני 65 ומעלה, לילדים בני חצי שנה עד חמש, לנשים בהיריון, לחולים במחלות כרוניות, לאנשים בקבוצות סיכון ולצוות רפואי להתחסן בכל שנה.

משקל ותזונה

מדד מסת הגוף (BMI – Body Mass Index) – מחושב על ידי חלוקת המשקל (בק"ג) בגובה (במטרים בריבוע). ערכי המדד: עד 18.4 – תת-משקל; 18.5–24.9 – משקל תקין; 25.0–29.9 – עודף משקל; 30.0–34.9 – השמנה; 35 ויותר – השמנת יתר. הנתונים מבוססים על דיווח עצמי של משקל וגובה.

¹⁷ לפי המלצות האו"ם להגדרת מוגבלות. לפרטים: [Washington Group on Disability](http://WashingtonGrouponDisability.org) Statistics.

עודף משקל והשמנת יתר – מבוסס על מדד מסת הגוף (BMI). אנשים שערך ה-BMI שלהם הוא 25.0–29.9 הם בעלי עודף משקל, ואנשים שערך ה-BMI שלהם גבוה מ-30.0 הם בעלי השמנה או השמנת יתר.

מנת ירק – כגון יחידה של מלפפון, עגבנייה או פלפל, בגודל בינוני. משרד הבריאות ממליץ לאכול 5 מנות ירק ביום.

מנת פרי – כגון יחידה של תפוז, תפוח, אגס, בננה, אשכול ענבים, פלח מלון או אבטיח, בגודל בינוני. משרד הבריאות ממליץ לאכול 2–3 מנות פרי ביום.

מאכלים המכילים דגנים מלאים – כגון לחם או פסטה מקמח מלא (חיטה, שיפון, כוסמין), בורגול, אורז מלא, כוסמת, גריסים, שיבולת שועל, קינואה. משרד הבריאות ממליץ לצרוך דגנים מלאים.

קטניות – כגון עדשים, שעועית לבנה, חומס בסלט או בגרגירים. משרד הבריאות ממליץ לצרוך קטניות.

משקה ממותק – כגון מיץ ממותק בסוכר, משקה תוסס ממותק, משקה אנרגיה, מים בטעמים, קפה או תה בתוספת סוכר. לא כולל משקה דיאטטי. משרד הבריאות ממליץ להמעיט בצריכת משקאות המכילים סוכר.

בשר אדום או בשר מעובד – כגון נקניק, נקניקיות, קבב, המבורגר, פסטרמה. משרד הבריאות ממליץ להמעיט בצריכת בשר אדום ובשר מעובד ולאכול במקומם חלקים רזים של עוף והודו.

פעילות גופנית

פעילות גופנית – פעילות גופנית כלשהי הנמשכת לפחות עשר דקות ברצף, לפחות פעם בשבוע, בשלושת החודשים שקדמו לריאיון. פעילות גופנית נחלקת לשלושה סוגים:

פעילות גופנית מאומצת – פעילות הגורמת להזעה רבה ולעלייה גדולה בקצב פעימות הלב כגון ריצה, פעילות אירובית.

פעילות גופנית מתונה – פעילות הגורמת להזעה קלה ולעלייה קטנה בקצב פעימות הלב כגון הליכה, רכיבה לא מהירה על אופניים, שחייה לא מהירה.

פעילות גופנית לחיזוק שרירים – פעילות לחיזוק ולבנייה של שרירי הגוף כגון התעמלות, עיצוב הגוף, הרמת משקולות.

עושים פעילות גופנית בקביעות – עושים פעילות גופנית כלשהי הנמשכת לפחות עשר דקות ברצף, לפחות שלוש פעמים בשבוע.

עושים פעילות גופנית בהתאם להמלצות – עושים פעילות גופנית מאומצת לפחות 75 דקות בשבוע, או פעילות גופנית מתונה לפחות 150 דקות בשבוע, או משלבים ביניהן.

עישון

מעשנים כיום – אנשים המעשנים לפחות סיגריה אחת ביום.

עישנו בעבר – אנשים שעישנו בעבר לפחות סיגריה אחת ביום, ואינם מעשנים כיום.

ביטוחי בריאות

מבוטחים בקופת חולים – מבוטחים באחת מארבע קופות החולים המוכרות: כללית שירותי בריאות, מכבי שירותי בריאות, מאוחדת, לאומית שירותי בריאות.

ביטוח בריאות משלים – שירותי בריאות נוספים (שאינם כלולים בסל השירותים הבסיסי כפי שמוגדר בחוק בריאות ממלכתי) שמציעות קופות החולים. שמות הביטוחים המשלימים והרכבם שונים בכל קופה.

ביטוח בריאות פרטי – ביטוח לקבלת שירותי בריאות מחברות פרטיות, שלא במסגרת קופת חולים.

שיטת הסקר

מסגרת הדגימה

הסקר החברתי הוא הסקר הראשון של הלמ"ס שמסגרת הדגימה שלו מבוססת על קובץ מרשם התושבים של משרד הפנים. עבור סקר 2017 קובץ מרשם התושבים היה מעודכן לאפריל 2016. איכותה של מסגרת הדגימה נבחנת בעיקר לפי טיב הכיסוי של אוכלוסיית הסקר: כיסוי חסר של האוכלוסייה עלול ליצור הטיית באומדנים, וכיסוי יתר עלול לגרום למאמץ חקירה מיותר של אנשים שאינם נכללים באוכלוסיית הסקר ובעקבות זאת להגדלת העלויות. לכן נוכח מקובץ מרשם התושבים רשומות שאינן שייכות לאוכלוסיית הסקר. זיהוי רשומות המיועדות לניכוי בחלק מקבוצות האוכלוסייה שאינן נכללות באוכלוסיית הסקר נגזר ישירות מהמידע המופיע בקובץ מרשם התושבים, כגון משתנה הגיל, שבו נוכח כל בני 19 ומטה. לגבי חלק מהתכונות המגדירות אי-שייכות לאוכלוסיות הסקר, המידע במרשם איננו מושלם, או לא קיים, ולכן זיהוי הרשומות בעלות תכונות אלו מורכב וחשוף לטעויות. כך למשל, ישראלים החיים באופן קבוע בחו"ל אינם חלק מאוכלוסיית הסקר, ובתהליך ההכנה של מסגרת הדגימה נעשו פעולות מיוחדות כדי לאתרם ולנכותם. מרשם התושבים חשוף לאי-כיסוי של תושבים ארעיים ותיירים הנמצאים בארץ יותר משנה, שעקרונית אמורים להיכלל במדגם, אך בפועל אינם נכללים בסקר.

במרשם התושבים יש מספר רב של משתנים דמוגרפיים המאפשרים להוציא מדגם יעיל, בהשוואה למדגמים המוצאים ממקורות מינהליים אחרים. לעומת זאת, המרשם כולל מספר רב של נפשות שכתובתן במרשם איננה כתובת מגוריהם בפועל. מאחר שבסקר הנדגמים מיועדים לחקירה גם אם הם אינם גרים בכתובת המופיעה במרשם, נדרשת פעולה לאיתור הנדגמים. פעולה זו מכבידה את עבודת השדה וחשופה לשיעור משמעותי של אי-איתור.

אוכלוסיית הסקר כוללת עולים חדשים הנמצאים בארץ לפחות חצי שנה. כדי לכלול עולים אלו, שלא נכללו בקובץ מרשם התושבים אך שוהים בארץ יותר משישה חודשים, הוצא מדגם של תוספת עולים חדשים מהקובץ המעודכן לסוף 2016, המכיל את כל העולים שעלו בין אפריל 2016 לסוף 2016.

שיטת הדגימה

גודל המדגם תוכנן כך שמספר המשיבים הצפוי יהיה כ-7,500 איש בני 20 ומעלה. קבוצות התכנון בסקר 2017 היו זהות לאלו שנקבעו לקראת הסקר בשנים 2013–2016 (ושונות מהמחזורים הקודמים של הסקר): קבוצות התכנון של יהודים ילידי הארץ אחדו עם קבוצות התכנון של יהודים שהם עולים ותיקים (עלו לפני 1990). בקבוצה המאוחדת לעיל בגילים 20–64 (חמש קבוצות גיל) נעשתה הבחנה בין חרדים ובין לא-חרדים על פי מקור מינהלי המבוסס בעיקר על מידע בנוגע למוסדות הלימוד. נעשתה הבחנה בין אקדמאים בוגרי אוניברסיטאות או סטודנטים ב-10 השנים האחרונות, לבין מי שאינם כאלה בחלק מקבוצות הגיל * מין * קבוצת אוכלוסייה. המדגם תוכנן ב-86 קבוצות תכנון. 56 קבוצות הן משילוב שלוש המשתנים: 4 קבוצות אוכלוסייה (ערבים ממזרח ירושלים, ערבים שאינם ממזרח ירושלים, יהודים עולי 1990 ואילך, ויהודים ילידי הארץ או שעלו לפני 1990 ואינם חרדים לפי המקור המינהלי), 2 קבוצות מין (גברים ונשים) ו-7 קבוצות גיל (20–24, 25–34, 35–44, 45–54, 55–64, 65–74, 75 ומעלה). 10 קבוצות תכנון נוספות היו עבור חרדים שאינם עולים חדשים, לפי מין ו-5 קבוצות גיל (20–64), ו-20 קבוצות תכנון היו עבור בוגרי אוניברסיטאות וסטודנטים ב-10 השנים האחרונות. גודל המדגם הצפוי של המשיבים, כ-7,500 נפש, תוכנן יחסית לגודל הקבוצה (מספר הנפשות במסגרת קבוצת תכנון). על סמך ההנחות לשיעורי אי-ההשבה (מקרה נפל) ואי-שייכות לאוכלוסיית הסקר (מקרה אפס), בכל קבוצה התקבל הגודל הדרוש לדגימה. הסתברות הדגימה הממוצעת הייתה 1:587, המקסימלית – 1:376 והמינימלית – 1:646.

הנפשות ביישובים שבהם היו צפויים להתקבל לפחות 15 מקרים במדגם (שבהם כ-8,300 נפשות בני 20 ומעלה), נדגמו במדגם שכבות חד-שלבי, ובו כל שכבת דגימה הייתה קבוצת תכנון. בכל שכבה הוצא מדגם מקרי-שיטתי של נפשות לאחר מיון הקובץ על פי מאפיינים גאוגרפיים. בסך הכל כ-83% מהמדגם הוצא בשיטה דגימה חד-שלבית.

ביישובים שבהם פחות מ-8,300 בני 20 ומעלה הוצא מדגם דו-שלבי. בשלב הראשון חולקו היישובים לשכבות גאוגרפיות, והוצא מדגם של יישובים יחסית לגדלם. בשלב השני הוצא מדגם מקרי-שיטתי של נפשות ביישובים שנדגמו לאחר מיון הרשומות לפי מאפייני קבוצות התכנון. הסתברות הדגימה בשלב השני הותאמה כך שהסתברות הסופית (כפל הסתברות של שני השלבים) תהיה קבועה. בשיטה זו התקבל מדגם של כ-15 נפשות כנדרש. בסוף 2016 הוצא מדגם תוספות של עולים חדשים שעלו מאפריל 2016 ולא נכללו במסגרת הדגימה העיקרית. בסך הכל כלל המדגם 9,600 נפש כדי לקבל כ-7,500 משיבים לסקר.

שיטת האמידה

הנתונים הנאספים בסקר החברתי מבוססים על מדגם של נפשות מהאוכלוסייה. כדי להפיק אומדנים עם תכונות נחקרות על כלל האוכלוסייה ועל תת-קבוצות באוכלוסייה, יש לחשב לכל משיב בסקר מקדם ניפוח, המבטא את אומדן מספר הנפשות באוכלוסייה שהוא "מייצג". שיטת האמידה קשורה לשיטת הדגימה ולבעיות שונות הנובעות מאיסוף הנתונים. אחת מהבעיות השכיחות היא שלא כל הנתונים השיבו לסקר. פרטים שלא השיבו אינם דומים בהכרח בתכונותיהם לפרטים שכן השיבו (אי-השבה אינפורמטיבית), ולכן עלולות להיווצר הטיות באומדני הסקר. שיטת האמידה מיועדת לצמצם בעיקר הטיות העלולות לנבוע מאי-השבה אינפורמטיבית, מתת-כיסוי של האוכלוסייה ומשונות בגודלי המדגם לפי תכונות שלא השתתפו בתכנון מדגם הסקר, כגון תכונות עבודה והשכלה.

תהליך האמידה כלל שלושה שלבים: בשלב הראשון כל משיב קיבל מקדם ניפוח ראשוני, השווה למכפלת היפוך הסתברות הדגימה בגורם תיקון לאי-ההשבה. מקדם הניפוח הראשוני מבטא את הדיפרנציאליות בתכנון המדגם ואת דיפרנציאליות ההשבה בחתך גאוגרפי צר; בשלב השני נבחרו משתני התאמה מתוך משתנים שהתפלגותם ידועה ממקורות מינהליים או נאמדת בסקר גדול אחר הנעשה בלמ"ס (סקר כוח אדם חודשי), שלהם נמצא הקשר החזק ביותר עם אוסף משתני חקירה מרכזיים בשאלון הגרעין של הסקר. בשלב השלישי חושבו מקדמי הניפוח הסופיים בשיטת ה-Raking, ולפיה מתאימים את התפלגות המדגם המנופח במקדמי הניפוח של השלב הקודם לחמש התפלגויות של אומדנים חיצוניים:

1. אומדני משקי בית לפי קבוצת אוכלוסייה * גודל משק בית מורחב – סך הכל 38 קבוצות.
2. אומדני נפשות בגיל +20 לפי קבוצת אוכלוסייה * מין * מצב משפחתי – סך הכל 12 קבוצות.
3. אומדני נפשות בגיל +20 לפי קבוצת אוכלוסייה * תכונות כוח עבודה * השכלה – סך הכל 11 קבוצות.
4. אומדני נפשות בגיל +20 לפי קבוצת אוכלוסייה * קבוצות גאוגרפיות * הבחנה בין חרדים ממקורות מינהליים (על סמך מוסד לימודים אחרון) לבין יתר האוכלוסייה (בגילים 20–64), עבור האוכלוסייה ביישובים יהודיים ומעורבים – סך הכל 27 קבוצות.
5. אומדני נפשות בגיל +20 לפי קבוצת אוכלוסייה * קבוצות גאוגרפיות * מין * קבוצות גיל – סך הכל 234 קבוצות.